**Euroopan parlamentti**
2019-2024

*Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta*

**2022/0400(COD)**

12.10.2023

# LAUSUNTO

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalta

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle ja naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnalle

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tasa-arvoelimiä koskevista normeista naisten ja miesten yhdenvertaiseen kohteluun ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin työssä ja ammatissa liittyvissä asioissa sekä direktiivin 2006/54/EY 20 artiklan ja direktiivin 2010/41/EU 11 artiklan kumoamisesta
(COM(2022)0688 – C9-0409/2022 – 2022/0400(COD))

Valmistelija: Alice Kuhnke

PA_Legam

## TARKISTUKSET

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavia työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokuntaa sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokuntaa ottamaan huomioon seuraavan:

**Tarkistus 1**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 1 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (1) Perussopimuksissa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetaan oikeus yhdenvertaisuuteen ja syrjimättömyyteen unionin keskeisiksi arvoiksi[57]***, ja*** unioni on jo antanut useita direktiivejä syrjinnän kieltämisestä. | (1) Perussopimuksissa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetaan oikeus yhdenvertaisuuteen ja syrjimättömyyteen unionin keskeisiksi arvoiksi***[1].*** Unioni on jo antanut useita direktiivejä syrjinnän kieltämisestä***, mutta se ei ole vielä antanut kaikki suojeluperusteet kattavaa horisontaalista direktiiviä, jota sovelletaan muilla aloilla kuin työssä ja ammatissa***. |
| [57] Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEU-sopimus’, 2 ja 3 artikla, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 8 ja 10 artikla sekä perusoikeuskirjan 21, 23 ja 26 artikla. | [57] Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEU-sopimus’, 2 ja 3 artikla, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 8 ja 10 artikla sekä perusoikeuskirjan 21, 23 ja 26 artikla. |

**Tarkistus 2**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 1 a kappale (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***(1 a) Unionin tuomioistuin on katsonut, ettei miesten ja naisten yhdenvertaisen kohtelun periaatteen soveltamisala voi rajoittua pelkästään kieltämään syrjintää, joka perustuu siihen, että henkilö edustaa tiettyä sukupuolta. Kun otetaan huomioon*** |

| | |
|---|---|
| | ***direktiivin tarkoitus ja sillä suojattavien oikeuksien luonne, sitä olisi sovellettava myös syrjintään, joka perustuu henkilön sukupuoli-identiteettiin, sukupuolen ilmaisuun tai sukupuoliominaisuuksiin.*** |

**Tarkistus 3**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 6 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (6) Direktiiveissä 2006/54/EY ja 2010/41/EU edellytetään, että jäsenvaltiot nimeävät yhden tai useamman elimen, joiden tehtävänä on edistää yhdenvertaista kohtelua sekä analysoida, seurata ja tukea kaikkien ihmisten yhdenvertaista kohtelua ilman kyseisten direktiivien kattamiin seikkoihin perustuvaa syrjintää, jäljempänä ’tasa-arvoelimet’. Direktiiveissä edellytetään, että jäsenvaltiot varmistavat, että näillä elimillä on toimivalta avustaa itsenäisesti syrjinnän uhreiksi joutuneita henkilöitä, toteuttaa riippumattomia selvityksiä syrjintään liittyvistä kysymyksistä, julkaista riippumattomia raportteja ja antaa suosituksia kaikista syrjintään liittyvistä kysymyksistä. Niissä edellytetään myös, että jäsenvaltiot varmistavat, että näiden elinten tehtäviin kuuluu tietojenvaihto vastaavien eurooppalaisten elinten, kuten Euroopan tasa-arvoinstituutin, kanssa. | (6) Direktiiveissä 2006/54/EY ja 2010/41/EU edellytetään, että jäsenvaltiot nimeävät yhden tai useamman elimen, joiden tehtävänä on edistää yhdenvertaista kohtelua sekä analysoida, seurata ja tukea kaikkien ihmisten yhdenvertaista kohtelua ilman kyseisten direktiivien kattamiin seikkoihin perustuvaa syrjintää, jäljempänä ’tasa-arvoelimet’. Direktiiveissä edellytetään, että jäsenvaltiot varmistavat, että näillä elimillä on toimivalta avustaa itsenäisesti syrjinnän uhreiksi joutuneita henkilöitä, toteuttaa riippumattomia selvityksiä syrjintään liittyvistä kysymyksistä, julkaista riippumattomia raportteja ja antaa suosituksia kaikista syrjintään liittyvistä kysymyksistä. Niissä edellytetään myös, että jäsenvaltiot varmistavat, että näiden elinten tehtäviin kuuluu tietojenvaihto vastaavien eurooppalaisten elinten, kuten Euroopan tasa-arvoinstituutin ***ja Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA)***, kanssa. |

**Tarkistus 4**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 9 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (9) Direktiiveissä 2006/54/EY ja 2010/41/EU jätetään jäsenvaltioille laaja | (9) Direktiiveissä 2006/54/EY ja 2010/41/EU jätetään jäsenvaltioille laaja |

harkintavalta tasa-arvoelinten rakenteen ja toiminnan osalta. Tämän seurauksena jäsenvaltioiden perustamien tasa-arvoelinten toimeksiannot, toimivalta, rakenteet, resurssit ja operatiivinen toiminta eroavat toisistaan merkittävästi. Tämä puolestaan tarkoittaa, että syrjinnän vastainen suoja vaihtelee jäsenvaltiosta toiseen.

harkintavalta tasa-arvoelinten rakenteen ja toiminnan osalta. Tämän seurauksena jäsenvaltioiden perustamien tasa-arvoelinten toimeksiannot, toimivalta, rakenteet, resurssit ja operatiivinen toiminta eroavat toisistaan merkittävästi. Tämä puolestaan tarkoittaa, että syrjinnän vastainen suoja vaihtelee jäsenvaltiosta toiseen***, mikä johtaa syrjinnän uhrien eritasoiseen suojaan eri puolilla unionia ja yhdenvertaista kohtelua koskevan unionin lainsäädännön puutteelliseen täytäntöönpanoon. Jotta voidaan varmistaa kokonaisvaltainen, tehokas ja kattava syrjinnän vastainen suoja, jäsenvaltioiden olisi edistettävä tasa-arvoelimiä ja annettava niille rahoitusta kaikkien syrjinnän perusteiden kattamiseksi perusoikeuskirjan 21 artiklan ei-tyhjentävän luonteen mukaisesti.***

**Tarkistus 5**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 12 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (12) Tätä direktiiviä olisi sovellettava tasa-arvoelinten toimintaan direktiivien 2006/54/EY ja 2010/41/EU soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Normien olisi koskettava ainoastaan tasa-arvoelinten toimintaa, eikä niillä pitäisi laajentaa kyseisten direktiivien aineellista tai henkilöllistä soveltamisalaa. | (12) Tätä direktiiviä olisi sovellettava tasa-arvoelinten toimintaan direktiivien 2006/54/EY ja 2010/41/EU soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Normien olisi koskettava ainoastaan tasa-arvoelinten toimintaa, eikä niillä pitäisi laajentaa kyseisten direktiivien aineellista tai henkilöllistä soveltamisalaa. ***Monissa jäsenvaltioissa tasa-arvoelimillä on hyvänä käytäntönä ja unionin tuomioistuimen käsitettä ”sukupuoli” koskevan laajan tulkinnan mukaisesti myös toimivalta edistää tasa-arvoa ja torjua sukupuoli-identiteettiin, sukupuolen ilmaisuun ja sukupuoliominaisuuksiin perustuvaa syrjintää[13 a]. Näin ei kuitenkaan ole kaikissa jäsenvaltioissa, minkä vuoksi syrjinnän vastaisen suojan taso kyseisten*** |

***direktiivien soveltamisalaan kuuluvissa asioissa vaihtelee eri puolilla unionia.***

---

[13 a] ***Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 30.4.1994, P v. S, C-13/94, ECLI:EU:C:1996:170; yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 7.1.2004, K. B., C-117/01, ECLI:EU:C:2004:7; yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 27.4.2006, Richards, C-423/04, ECLI:EU:C:2006:256; unionin tuomioistuimen tuomio 26.6.2018, MB, C-451/16, ECLI:EU:C:2018:492.***

**Tarkistus 6**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 14 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (14) ***Ehdotettua*** direktiiviä***, jolla vahvistetaan miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamista palkkauksen läpinäkyvyyden ja täytäntöönpanomekanismien[69] avulla,*** olisi pidettävä erityissäännöksenä suhteessa direktiivin 2006/54/EY täytäntöönpanosäännöksiin, jotka korvataan tällä direktiivillä. Jos ***tulevassa*** palkkauksen läpinäkyvyyttä koskevassa direktiivissä vahvistetaan samapalkkaisuutta ja palkkauksen läpinäkyvyyttä koskevissa asioissa toimiville tasa-arvoelimille korkeammat vähimmäisvaatimukset kuin tässä ehdotuksessa, kyseiset korkeammat vaatimukset olisi asetettava etusijalle tässä direktiivissä säädettyihin vaatimuksiin nähden. | (14) Direktiiviä ***(EU) 2023/970[14 a]*** olisi pidettävä erityissäännöksenä suhteessa direktiivin 2006/54/EY täytäntöönpanosäännöksiin, jotka korvataan tällä direktiivillä. Jos palkkauksen läpinäkyvyyttä koskevassa direktiivissä vahvistetaan samapalkkaisuutta ja palkkauksen läpinäkyvyyttä koskevissa asioissa toimiville tasa-arvoelimille korkeammat vähimmäisvaatimukset kuin tässä ehdotuksessa, kyseiset korkeammat vaatimukset olisi asetettava etusijalle tässä direktiivissä säädettyihin vaatimuksiin nähden. |

---

---

***[14 a] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/970, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamisesta palkkauksen***

***läpinäkyvyyden ja täytäntöönpanomekanismien avulla (EUVL L 132, 17.5.2023, s. 21).***

***[69] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamisesta palkkauksen läpinäkyvyyden ja täytäntöönpanomekanismien avulla (COM/2021/93 final).***

**Tarkistus 7**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 15 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (15) Tasa-arvoelinten olisi yhdenvertaisen kohtelun edistämisessä, syrjinnän ehkäisemisessä ja syrjinnän uhrien auttamisessa kiinnitettävä erityistä huomiota syrjintään, joka perustuu ***useaan*** direktiivien 79/7/ETY, 2000/43/EY, 2000/78/EY, 2004/113/EY, 2006/54/EY ja 2010/41/EU soveltamisalaan ***kuuluvaan seikkaan***. | (15) Tasa-arvoelinten olisi yhdenvertaisen kohtelun edistämisessä, syrjinnän ehkäisemisessä ja syrjinnän uhrien auttamisessa kiinnitettävä erityistä huomiota ***moninkertaiseen ja intersektionaaliseen*** syrjintään, joka perustuu ***usean*** direktiivien 79/7/ETY, 2000/43/EY, 2000/78/EY, 2004/113/EY, 2006/54/EY ja 2010/41/EU ***ja perusoikeuskirjan*** soveltamisalaan ***kuuluvan syrjintäperusteen yhdistelmään, ja otettava huomioon, että ihmisiin kohdistuu usein syrjintää useamman kuin yhden tekijän perusteella ja että tämä aiheuttaa erityistä haittaa. Intersektionaalisen lähestymistavan sisällyttäminen on olennaisen tärkeää, jotta voidaan ymmärtää sosiaalista eriarvoisuutta, syrjäytymistä ja syrjintää kokonaisvaltaisesta, systeemisestä tai rakenteellisesta näkökulmasta ja samalla päästä eroon sellaisesta yksiakselisesta lähestymistavasta syrjintään, jossa väheksytään syrjinnän institutionaalisia ja historiallisia ulottuvuuksia. Tasa-arvoelinten olisi varmistettava, että kutakin syrjintäperustetta ja näiden perusteiden risteämäkohtia käsitellään selkeästi ja asianmukaisesti. Direktiivin*** |

| | |
|---|---|
| | ***(EU) 2023/970 intersektionaalista syrjintää koskevat säännökset olisi otettava huomioon tämän direktiivin täytäntöönpanossa.*** |

**Tarkistus 8**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 16 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (16) Tasa-arvoelimet voivat hoitaa tehtävänsä tuloksellisesti ainoastaan, jos ne pystyvät toimimaan täysin riippumattomasti ilman niihin kohdistuvaa ulkopuolista vaikutusta. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon useita tasa-arvoelinten ***riippumattomuutta edistäviä*** kriteerejä. Tasa-arvoelimiä ei pitäisi perustaa osaksi ministeriötä tai elintä, joka saa ohjeita suoraan hallitukselta. ***Kaikkien*** henkilöstön ***jäsenten*** tai johtotehtävissä ***toimivien henkilöiden***, jotka toimivat esimerkiksi ***tasa-arvoelintä*** hallinnoivan johtokunnan jäsenenä, ***tasa-arvoelimen johtajana***, ***apulaisjohtajana*** tai virkaa ***toimittavana johtajana***, olisi ***oltava riippumattomia ja päteviä tehtäväänsä,*** ja ***heidät olisi valittava läpinäkyvällä menettelyllä***. Tasa-arvoelinten olisi voitava ***hallinnoida*** omaa talousarviotaan ja omia resurssejaan, myös valitsemalla oma henkilöstönsä ja hallinnoimalla sitä itse, ja niiden olisi voitava asettaa omat painopisteensä. | (16) Tasa-arvoelimet voivat hoitaa tehtävänsä tuloksellisesti ainoastaan, jos ne pystyvät ***tekemään päätöksiä ja*** toimimaan täysin riippumattomasti ilman niihin kohdistuvaa ulkopuolista ***ja erityisesti poliittista*** vaikutusta. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon useita tasa-arvoelinten ***riippumattomuuden varmistavia*** kriteerejä. Tasa-arvoelimiä ei pitäisi perustaa osaksi ministeriötä tai elintä, joka saa ohjeita suoraan hallitukselta. ***Kaikki*** henkilöstön ***jäsenet*** tai johtotehtävissä ***toimivat henkilöt***, jotka toimivat esimerkiksi ***tasa-arvoelimiä*** hallinnoivan johtokunnan jäsenenä, ***tasa-arvoelinten johtajina***, ***apulaisjohtajina*** tai virkaa ***toimittavina johtajina***, olisi ***valittava pätevyyteen perustuvilla*** ja ***läpinäkyvillä avoimeen kilpailuun perustuvilla menettelyillä***. Tasa-arvoelinten olisi voitava ***päättää sisäisestä rakenteestaan ja siitä, kuinka ne hallinnoivat*** omaa talousarviotaan ja omia resurssejaan, myös valitsemalla oma henkilöstönsä ja hallinnoimalla sitä itse, ja niiden olisi voitava asettaa omat painopisteensä ***ottaen huomioon sukupuolten tasa-arvoa koskevat unionin painopisteet***. |

**Tarkistus 9**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 17 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (17) Sen varmistamiseksi, että tasa-arvoelimet voivat käyttää kaikkia toimivaltuuksiaan ja hoitaa kaikki tehtävänsä, ***jäsenvaltioiden*** olisi ***varmistettava***, että ***tasa-arvoelinten sisäinen rakenne*** mahdollistaa niiden eri toimivaltuuksien riippumattoman käytön. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä tilanteisiin, joissa elinten edellytetään olevan sekä puolueettomia että tarjoavan tukea uhreille. Tämä on erityisen tärkeää silloin, kun tasa-arvoelimellä on puolueettomuutta edellyttäviä sitovia päätöksentekovaltuuksia tai se on osa elintä, jolla on useita eri tehtäviä ja jossa jokin toinen tehtävä edellyttää puolueettomuutta. Sisäisen rakenteen, jolla varmistetaan eri toimivaltuuksien ja tehtävien tiukka erottelu, pitäisi taata, että tasa-arvoelin voi käyttää niitä tuloksellisesti. | (17) Sen varmistamiseksi, että tasa-arvoelimet voivat käyttää kaikkia toimivaltuuksiaan ja hoitaa kaikki tehtävänsä, ***niiden*** olisi ***voitava määrittää sisäinen rakenteensa siten***, että ***se*** mahdollistaa niiden eri toimivaltuuksien riippumattoman käytön***, mukaan lukien päätöksentekoon liittyvät toimivaltuudet kattaen kaikkien edistämiseen, ehkäisyyn, tukeen ja oikeudenkäynteihin liittyvien toimivaltuuksien täysimääräisen käytön laajemmassa merkityksessään***. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä tilanteisiin, joissa elinten edellytetään olevan sekä puolueettomia että tarjoavan tukea uhreille. Tämä on erityisen tärkeää silloin, kun tasa-arvoelimellä on puolueettomuutta edellyttäviä sitovia päätöksentekovaltuuksia tai se on osa elintä, jolla on useita eri tehtäviä ja jossa jokin toinen tehtävä edellyttää puolueettomuutta. Sisäisen rakenteen, jolla varmistetaan eri toimivaltuuksien ja tehtävien tiukka erottelu, pitäisi taata, että tasa-arvoelin voi käyttää niitä tuloksellisesti. |

**Tarkistus 10**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 18 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (18) Resurssien puute on keskeinen kysymys, joka haittaa tasa-arvoelinten kykyä hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti. Siksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tasa-arvoelimet saavat riittävästi rahoitusta, voivat palkata pätevää henkilöstöä ja että niillä on käytössään asianmukaiset tilat ja infrastruktuuri, jotta ne voivat hoitaa kaikki tehtävänsä tuloksellisesti, kohtuullisessa ajassa ja kansallisessa lainsäädännössä | (18) ***Asianmukaisten taloudellisten*** resurssien ***ja henkilöresurssien*** puute on keskeinen kysymys, joka haittaa tasa-arvoelinten kykyä hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti. Siksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tasa-arvoelimet saavat riittävästi rahoitusta ***tehtäviensä hoitamiseksi***, voivat palkata pätevää henkilöstöä ja että niillä on käytössään asianmukaiset tilat ja infrastruktuuri, jotta ne voivat hoitaa kaikki tehtävänsä |

vahvistetuissa määräajoissa. Niiden talousarviomäärärahojen olisi oltava vakaat, lukuun ottamatta tapauksia, joissa tasa-arvoelinten toimivaltuuksia lisätään, ne olisi suunniteltava monivuotiselta pohjalta ja niillä olisi voitava kattaa kustannukset, joita voi olla vaikea ennakoida, kuten oikeudenkäynteihin liittyvät kustannukset. Sen varmistamiseksi, että tasa-arvoelimet saavat riittävät resurssit, niiden talousarvioon ei ***esimerkiksi*** saisi tehdä leikkauksia***, jotka ovat merkittävästi suurempia kuin muiden julkisten yksiköiden keskimääräiset leikkaukset,*** ja niiden vuotuisen kasvun pitäisi olla ***samoin*** vähintään samansuuruinen kuin muiden yksiköiden rahoituksen keskimääräinen kasvu. Resursseja olisi kasvatettava suhteellisesti, jos tasa-arvoelinten tehtäviä ja toimivaltaa laajennetaan.

tuloksellisesti, kohtuullisessa ajassa ja kansallisessa lainsäädännössä vahvistetuissa määräajoissa. Niiden talousarviomäärärahojen olisi oltava vakaat, lukuun ottamatta tapauksia, joissa tasa-arvoelinten toimivaltuuksia ***tai henkilöstöä*** lisätään, ne olisi suunniteltava monivuotiselta pohjalta ja niillä olisi voitava kattaa kustannukset, joita voi olla vaikea ennakoida, kuten oikeudenkäynteihin liittyvät kustannukset. ***Tapauksissa, joissa tasa-arvoelinten toimivaltuuksia on lisätty, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niiden talousarvioita mukautetaan tätä vastaavasti.*** Sen varmistamiseksi, että tasa-arvoelimet saavat riittävät resurssit, niiden talousarvioon ei saisi tehdä leikkauksia ja niiden vuotuisen kasvun pitäisi olla vähintään samansuuruinen kuin muiden yksiköiden rahoituksen keskimääräinen kasvu. Resursseja olisi kasvatettava suhteellisesti, jos tasa-arvoelinten tehtäviä ja toimivaltaa laajennetaan.

**Tarkistus 11**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 19 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (19) Automatisoidut järjestelmät, mukaan lukien tekoäly, ***ovat hyödyllinen väline syrjintämallien tunnistamiseen***, mutta myös algoritminen syrjintä ***on riski***. Tasa-arvoelimillä olisi sen vuoksi oltava ***käytettävissään*** pätevää henkilöstöä tai palveluja, ***jotka*** pystyvät ***toisaalta käyttämään automatisoituja järjestelmiä työssään*** ja ***toisaalta*** arvioimaan, ovatko ne syrjimättömyyssääntöjen mukaisia. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä siihen, että tasa-arvoelimille annetaan asianmukaiset digitaaliset resurssit joko suoraan tai alihankintana. | (19) Automatisoidut järjestelmät, mukaan lukien tekoäly, ***voivat johtaa ja johtavat algoritmiseen syrjintään***, mutta ***voivat*** myös ***olla hyödyllinen väline syrjintämallien tunnistamiseen.*** Algoritminen syrjintä ***uhkaa kasvattaa ja pahentaa eriarvoisuutta, syrjintää, syrjäytymistä ja köyhyyttä***. Tasa-arvoelimillä olisi sen vuoksi oltava ***asiantuntemusta,*** pätevää henkilöstöä tai palveluja, ***jotta ne*** pystyvät ***ymmärtämään, miten automatisoidut järjestelmät toimivat*** ja ***miten ne voivat johtaa algoritmiseen syrjintään,*** arvioimaan, ovatko ne syrjimättömyyssääntöjen mukaisia***, ja ehkäisemään sen mahdollisia seurauksia*** |

***yksilöille ja tukemaan tällaisen syrjinnän uhreja***. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä siihen, että tasa-arvoelimille annetaan asianmukaiset digitaaliset resurssit ***ja koulutusta automatisoitujen järjestelmien käytöstä*** joko suoraan tai alihankintana. ***Tasa-arvoelinten olisi myös varmistettava, että automatisoidut järjestelmät täyttävät vammaisten henkilöiden esteettömyysvaatimukset direktiivin (EU) 2019/882 liitteen I mukaisesti.***

**Tarkistus 12**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 20 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (20) Tasa-arvoelimillä on muiden toimijoiden ohella keskeinen asema syrjinnän ehkäisemisessä ja yhdenvertaisuuden edistämisessä. Syrjinnän rakenteellisten näkökohtien käsittelemiseksi ja yhteiskunnallisen muutoksen edistämiseksi niiden olisi edistettävä yhdenvertaisuusvelvoitteita, hyviä käytäntöjä, positiivisia erityistoimia ja tasa-arvon valtavirtaistamista julkisten ja yksityisten tahojen keskuudessa ja tarjottava niille koulutusta, tietoa, neuvontaa, ohjausta ja tukea. Niiden olisi oltava yhteydessä julkisiin ja yksityisiin tahoihin ja ryhmiin, jotka ovat vaarassa joutua syrjinnän kohteeksi, ja osallistuttava julkiseen keskusteluun stereotypioiden torjumiseksi ja tietoisuuden lisäämiseksi monimuotoisuudesta ja sen hyödyistä, mikä on unionin tasa-arvostrategioiden keskeinen osa-alue. | (20) Tasa-arvoelimillä on muiden toimijoiden***, kuten työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen,*** ohella keskeinen asema syrjinnän ehkäisemisessä ja yhdenvertaisuuden edistämisessä. Syrjinnän rakenteellisten näkökohtien käsittelemiseksi ja yhteiskunnallisen muutoksen edistämiseksi niiden olisi edistettävä yhdenvertaisuusvelvoitteita, hyviä käytäntöjä, positiivisia erityistoimia ja tasa-arvon valtavirtaistamista julkisten ja yksityisten tahojen keskuudessa ja tarjottava niille koulutusta, tietoa, neuvontaa, ohjausta ja tukea. Niiden olisi oltava yhteydessä julkisiin ja yksityisiin tahoihin ja ryhmiin, jotka ovat vaarassa joutua syrjinnän kohteeksi, ja osallistuttava julkiseen keskusteluun stereotypioiden torjumiseksi ja tietoisuuden lisäämiseksi monimuotoisuudesta ja sen hyödyistä, mikä on unionin tasa-arvostrategioiden keskeinen osa-alue. ***Tasa-arvoelinten olisi myös lisättävä tietoisuutta intersektionaalisesta syrjinnästä ja siitä, että toimintapolitiikkoja, ohjelmia, rahastoja ja toimia suunniteltaessa on*** |

| | |
|---|---|
| | ***tärkeää soveltaa intersektionaalista lähestymistapaa.*** |

**Tarkistus 13**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 21 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (21) Ennaltaehkäisyn lisäksi tasa-arvoelinten keskeisenä tehtävänä on tarjota apua syrjinnän uhreille. ***Tähän apuun olisi aina kuuluttava keskeisten tietojen antaminen valitusten tekijöille*** ja ***valituksen alustava arviointi osapuolilta vapaaehtoisuuden pohjalta saatujen alustavien*** tietojen ***perusteella. Jäsenvaltioiden olisi määriteltävä yksityiskohtaiset säännöt***, ***joiden*** mukaisesti ***tasa-arvoelin antaa tämän arvioinnin***, ***kuten prosessin aikataulu tai menettelylliset takeet toistuvia tai väärin perustein tehtäviä valituksia vastaan***. | (21) Ennaltaehkäisyn lisäksi tasa-arvoelinten keskeisenä tehtävänä on tarjota ***kattavaa tukea ja*** apua syrjinnän uhreille. ***Tämän tuen ja avun olisi oltava maksutonta*** ja ***siihen olisi kuuluttava vähintään keskeisten*** tietojen ***antaminen valitusten tekijöille, mukaan lukien oikeudellinen neuvonta***, ***uhrien erityistarpeiden*** mukaisesti ***kohdennettu neuvonta ja tiedot menettelyllisistä näkökohdista***, ***myös tiedot siitä, miten asia voidaan saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi, ja muista käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista***. |

**Tarkistus 14**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 22 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (22) Sen varmistamiseksi, että kaikki uhrit voivat tehdä valituksia, niitä olisi voitava tehdä eri tavoin. Jäsenvaltioiden olisi myös otettava asianmukaisesti huomioon komission suositus 2018/951***,*** ***jonka mukaisesti*** valituksia olisi voitava tehdä valituksen ***tekijän valinnan mukaan*** kielellä, joka on yleinen siinä jäsenvaltiossa, jossa tasa-arvoelin sijaitsee. Todistajille ***ja*** väärinkäytösten paljastajille sekä ***mahdollisuuksien mukaan myös*** valitusten tekijöille olisi tarjottava luottamuksellisuus, jotta voidaan puuttua yhteen aliraportoinnin syyhyn eli | (22) Sen varmistamiseksi, että kaikki uhrit voivat tehdä valituksia, niitä olisi voitava tehdä eri tavoin***, myös alue- tai paikallistoimistojen tai digitaalisten työkalujen ja alustojen avulla***. Jäsenvaltioiden olisi myös otettava asianmukaisesti huomioon komission suositus 2018/951 ***ja varmistettava, että*** valituksia olisi voitava tehdä ***kielellä, jota*** valituksen ***tekijä ymmärtää, myös*** kielellä, joka on yleinen siinä jäsenvaltiossa, jossa tasa-arvoelin sijaitsee***, tai tasa-arvoelimen ilmoittamalla kielellä***. Todistajille***,*** väärinkäytösten paljastajille sekä valitusten |

kostotoimien pelkoon, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta annetun direktiivin (EU) 2019/1937[70] soveltamista.

tekijöille olisi tarjottava luottamuksellisuus, jotta voidaan puuttua yhteen aliraportoinnin syyhyn eli kostotoimien pelkoon, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta annetun direktiivin (EU) 2019/1937[70] soveltamista.

---

[70] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1937, annettu 23 päivänä lokakuuta 2019, unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (EUVL L 305, 26.11.2019, s. 17).

[70] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1937, annettu 23 päivänä lokakuuta 2019, unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (EUVL L 305, 26.11.2019, s. 17).

**Tarkistus 15**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 22 a kappale (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***(22 a) Tämän direktiivin mukaisia jäsenvaltioille asetettuja velvollisuuksia ja tasa-arvoelimille annettuja tehtäviä, jotka liittyvät uhrien auttamiseen, olisi tarkasteltava yhdessä direktiivissä 2012/29/EU säädettyjen jäsenvaltioiden velvollisuuksien ja uhrien oikeuksien kanssa.*** |

**Tarkistus 16**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 23 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (23) Jotta voitaisiin tarjota mahdollisuus riita-asioiden nopeaan ja kohtuuhintaiseen ratkaisemiseen tuomioistuimen ulkopuolella, jäsenvaltioiden olisi säädettävä, että osapuolet voivat pyrkiä ratkaisemaan riitansa sovittelussa joko | (23) Jotta voitaisiin tarjota mahdollisuus riita-asioiden nopeaan ja kohtuuhintaiseen ratkaisemiseen tuomioistuimen ulkopuolella, jäsenvaltioiden olisi säädettävä, että osapuolet voivat pyrkiä ratkaisemaan riitansa sovittelussa joko |

| | |
|---|---|
| tasa-arvoelimen tai muun asiaan erikoistuneen yksikön johdolla. Niiden olisi määriteltävä sovitteluun liittyvät yksityiskohtaiset säännöt kansallisen lainsäädännön mukaisesti. | tasa-arvoelimen tai muun asiaan erikoistuneen yksikön johdolla. Niiden olisi määriteltävä sovitteluun liittyvät yksityiskohtaiset säännöt kansallisen lainsäädännön mukaisesti. ***Sovittelumenettelyyn osallistumisen olisi perustuttava osapuolten suostumukseen, eikä se saisi estää osapuolta käyttämästä oikeuttaan saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi, jos kyseinen osapuoli ei hyväksy sovittelulautakunnan päätöstä.*** |

**Tarkistus 17**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 25 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (25) Todisteet ovat keskeisessä asemassa määritettäessä, onko syrjintää tapahtunut, ja ne ovat usein väitetyn tekijän hallussa. Tasa-arvoelimillä olisi sen vuoksi oltava mahdollisuus saada tarvittavat tiedot syrjinnän ***toteamiseksi*** ja tehdä yhteistyötä asianomaisten julkisten palvelujen – kuten työsuojeluviranomaisten tai koulutuksen tarkastusviranomaisten – kanssa. Jäsenvaltioiden olisi luotava asianmukainen kehys tämän toimivallan käyttämiseksi kansallisten sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti. | (25) Todisteet ovat keskeisessä asemassa määritettäessä, onko syrjintää tapahtunut, ja ne ovat usein väitetyn tekijän hallussa. Tasa-arvoelimillä olisi sen vuoksi oltava mahdollisuus saada tarvittavat tiedot syrjinnän ***olemassaolon määrittämiseksi*** ja tehdä yhteistyötä asianomaisten julkisten palvelujen – kuten työsuojeluviranomaisten tai koulutuksen tarkastusviranomaisten – kanssa. Jäsenvaltioiden olisi luotava asianmukainen kehys tämän toimivallan käyttämiseksi kansallisten sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti. |

**Tarkistus 18**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 26 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (26) ***Tasa-arvoelinten*** olisi ***joko vapaaehtoisesti tai tutkinnan perusteella kerätyn näytön perusteella toimitettava*** arviointinsa valituksen tekijälle ja väitetylle tekijälle. ***Jäsenvaltioiden*** olisi määritettävä arvioinnin oikeudellinen arvo, | (26) ***Tasa-arvoelimille*** olisi ***annettava valta toimittaa*** arviointinsa valituksen tekijälle ja väitetylle tekijälle. ***Tasa-arvoelinten*** olisi määritettävä arvioinnin oikeudellinen arvo, joka voi olla ei-sitova lausunto tai sitova |

joka voi olla ei-sitova lausunto tai sitova täytäntöönpanokelpoinen päätös. ***Molemmissa*** olisi ilmoitettava arvioinnin perusteet ja tarvittaessa toimenpiteet havaittujen rikkomisten korjaamiseksi ja uusien tapahtumien estämiseksi. Tasa-arvoelinten työn vaikuttavuuden varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet lausuntojen jatkotoimia ja päätösten täytäntöönpanoa varten.

täytäntöönpanokelpoinen päätös. ***Sekä lausunnoissa että päätöksissä*** olisi ilmoitettava arvioinnin perusteet ja tarvittaessa toimenpiteet havaittujen rikkomisten korjaamiseksi ja uusien tapahtumien estämiseksi***. Sitovat täytäntöönpanokelpoiset päätökset voivat sisältää seuraamuksia***. Tasa-arvoelinten työn vaikuttavuuden varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet lausuntojen jatkotoimia ja päätösten täytäntöönpanoa varten.

**Tarkistus 19**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 27 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (27) Työnsä ja yhdenvertaisuuslainsäädännön edistämiseksi tasa-arvoelinten olisi voitava julkaista ***yhteenveto lausunnoistaan*** ja ***päätöksistään*** henkilötietoja paljastamatta. | (27) Työnsä ja yhdenvertaisuuslainsäädännön edistämiseksi tasa-arvoelinten olisi voitava julkaista ***lausuntonsa*** ja ***päätöksensä, mukaan lukien yhteenveto niistä,*** henkilötietoja paljastamatta. |

**Tarkistus 20**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 28 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (28) Tasa-arvoelimillä olisi oltava oikeus toimia oikeudenkäynneissä siviili- ja hallinto-oikeudellisissa asioissa, jotta voidaan osaltaan varmistaa direktiiveissä 2006/54/EY ja 2010/41/EU säädetyn yhdenvertaisen kohtelun periaatteen noudattaminen. Vaikka kyseisiin oikeudenkäyntimenettelyihin olisi sovellettava kansallista prosessioikeutta, mukaan lukien kanteiden käsiteltäväksi ottamista koskevat kansalliset säännöt, | (28) Tasa-arvoelimillä olisi oltava oikeus toimia ***instituutioissa, oikeudenkäyttöelimissä ja*** oikeudenkäynneissä siviili- ja hallinto-oikeudellisissa asioissa, jotta voidaan osaltaan varmistaa direktiiveissä 2006/54/EY ja 2010/41/EU säädetyn yhdenvertaisen kohtelun periaatteen noudattaminen. Vaikka kyseisiin oikeudenkäyntimenettelyihin olisi sovellettava kansallista prosessioikeutta, |

näitä sääntöjä ja erityisesti oikeutettua etua koskevia edellytyksiä ei voida soveltaa tavalla, joka heikentää tasa-arvoelinten toimintaoikeuden tehokkuutta. Tällä direktiivillä tasa-arvoelimille annetut tutkinta- ja päätöksentekovaltuudet ja oikeus toimia oikeudenkäynnissä helpottavat todistustaakkaa ja oikeuksien puolustamista koskevien direktiivien 2000/43/EY, 2000/78/EY ja 2004/113/EY nykyisten säännösten täytäntöönpanoa käytännössä. Tässä direktiivissä säädetyin edellytyksin tasa-arvoelimet pystyvät esittämään tosiseikkoja, ”joiden perusteella voidaan olettaa tapahtuneen välitöntä tai välillistä syrjintää”, ja siten täyttämään direktiivin 2000/43/EY 8 artiklassa, direktiivin 2000/78/EY 10 artiklassa ja direktiivin 2004/113/EY 9 artiklassa säädetyt edellytykset. Näin ollen niiden tuki parantaa uhrien oikeussuojaa.

mukaan lukien kanteiden käsiteltäväksi ottamista koskevat kansalliset säännöt, näitä sääntöjä ja erityisesti oikeutettua etua koskevia edellytyksiä ei voida soveltaa tavalla, joka heikentää tasa-arvoelinten toimintaoikeuden tehokkuutta. Tällä direktiivillä tasa-arvoelimille annetut tutkinta- ja päätöksentekovaltuudet ja oikeus toimia ***instituutioissa, oikeudenkäyttöelimissä ja*** oikeudenkäynnissä helpottavat todistustaakkaa ja oikeuksien puolustamista koskevien direktiivien 2000/43/EY, 2000/78/EY ja 2004/113/EY nykyisten säännösten täytäntöönpanoa käytännössä. Tässä direktiivissä säädetyin edellytyksin tasa-arvoelimet pystyvät esittämään tosiseikkoja, ”joiden perusteella voidaan olettaa tapahtuneen välitöntä tai välillistä syrjintää”, ja siten täyttämään direktiivin 2000/43/EY 8 artiklassa, direktiivin 2000/78/EY 10 artiklassa ja direktiivin 2004/113/EY 9 artiklassa säädetyt edellytykset. Näin ollen niiden tuki parantaa uhrien oikeussuojaa.

**Tarkistus 21**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 29 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (29) Asiavaltuuden ansiosta tasa-arvoelimet voivat toimia uhrien puolesta tai heidän tukemisekseen, jotta nämä voivat käyttää oikeussuojakeinoja silloin, kun menettelylliset ja taloudelliset esteet tai uhriksi joutumisen pelko usein estävät heitä. Asiavaltuus mahdollistaa myös sen, että tasa-arvoelimet voivat strategisesti valita tapaukset, joita ne päättävät käsitellä kansallisissa tuomioistuimissa, ja edistää yhdenvertaista kohtelua koskevan lainsäädännön asianmukaista tulkintaa ja soveltamista. | (29) Asiavaltuuden ansiosta tasa-arvoelimet voivat toimia uhrien puolesta tai heidän tukemisekseen, jotta nämä voivat käyttää oikeussuojakeinoja silloin, kun menettelylliset ja taloudelliset esteet tai uhriksi joutumisen pelko usein estävät heitä. Asiavaltuus mahdollistaa myös sen, että tasa-arvoelimet voivat strategisesti valita tapaukset, joita ne päättävät käsitellä kansallisissa tuomioistuimissa, ja edistää yhdenvertaista kohtelua koskevan lainsäädännön asianmukaista tulkintaa ja soveltamista ***sekä ehdottaa nykyisen*** |

***lainsäädännön parantamista ja ajan tasalle saattamista***.

**Tarkistus 22**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 30 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (30) Joitakin syrjintätapauksia on vaikea torjua, koska ei ole yhtäkään sellaista valituksen tekijää, joka itse ajaisi asiaa. Yhteisöjen tuomioistuin vahvisti tuomiossaan asiassa ***C***54/07 (Feryn)[71], jonka tasa-arvoelin oli pannut vireille omissa nimissään, että ***syrjinnän olemassaolo voidaan todeta*** myös ilman yksilöityä uhria. Siksi on tärkeää, että tasa-arvoelimet voivat toimia omissa nimissään yleisen edun puolustamiseksi. | (30) Joitakin syrjintätapauksia on vaikea torjua, koska ei ole yhtäkään sellaista valituksen tekijää, joka itse ajaisi asiaa. Yhteisöjen tuomioistuin vahvisti tuomiossaan asiassa ***C-***54/07 (Feryn)[71], jonka tasa-arvoelin oli pannut vireille omissa nimissään, että ***syrjintää voi esiintyä*** myös ilman yksilöityä uhria ***esimerkiksi silloin, kun on kyse rakenteellisesta tai systeemisestä syrjinnästä***. Siksi on tärkeää, että ***tapauksissa, joissa syrjintää on havaittu,*** tasa-arvoelimet voivat toimia ***ja panna vireille tuomioistuinmenettelyjä*** omissa nimissään yleisen edun puolustamiseksi ***ilman, että uhriksi yksilöity henkilö on läsnä. Lisäksi on tärkeää, että ne voivat toimia tapauksissa, joissa käytetään kollektiivisia oikeussuojakeinoja.*** |
| [71] Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 10.7.2008, Feryn, C-54/07, ECLI:EU:C:2008:397. | [71] Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 10.7.2008, Feryn, C-54/07, ECLI:EU:C:2008:397. |

**Tarkistus 23**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 30 a kappale (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***(30 a) Tällä direktiivillä pyritään myös puuttumaan syrjintätapauksiin, joihin liittyy minkä tahansa yksityisen tai julkisen organisaation, myös*** |

| | |
|---|---|
| | ***lainvalvontaviranomaisten, menettelyjä, rutiineja ja organisaatiokulttuuri, joiden vuoksi jotkin tietyt väestöryhmät ovat muita epäedullisemmassa asemassa. Tasa-arvoelinten olisi voitava tehostaa toimenpiteitä institutionaalisen syrjinnän ehkäisemiseksi ja kehittää systeemisiä oikeussuojakeinoja, joiden avulla voidaan reagoida johdonmukaisesti rakenteelliseen tai systeemiseen syrjintään kaikilla aloilla.*** |

**Tarkistus 24**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 31 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (31) Tasa-arvoelinten olisi myös voitava toimittaa tuomioistuimille suullisia tai kirjallisia lausuntoja – esimerkiksi amicus curiae -ominaisuudessa – kevyempänä tapana tukea tapauksia asiantuntijalausunnoillaan. | (31) Tasa-arvoelinten olisi myös voitava toimittaa tuomioistuimille***, instituutioille ja oikeudenkäyttöelimille*** suullisia tai kirjallisia lausuntoja – esimerkiksi amicus curiae -ominaisuudessa***, kolmantena osapuolena tai asiantuntijana*** – kevyempänä tapana tukea tapauksia asiantuntijalausunnoillaan. |

**Tarkistus 25**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 32 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (32) Tasa-arvoelinten oikeuksien toimia oikeudenkäynnissä on oltava oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä ja oikeuskeinojen tasapuolisuutta koskevien periaatteiden mukaisia. Tästä syystä tasa-arvoelimen ei pitäisi voida esittää oikeudenkäynnissä samaa tapausta koskeneissa aiemmissa tutkimuksissa saatuja todisteita, joiden toimittamiseen väitetyllä tekijällä tai millä tahansa kolmannella osapuolella oli oikeudellinen | (32) Tasa-arvoelinten oikeuksien toimia ***instituutioissa, oikeudenkäyttöelimissä ja*** oikeudenkäynnissä on oltava oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä ja oikeuskeinojen tasapuolisuutta koskevien periaatteiden mukaisia. Tästä syystä tasa-arvoelimen ei pitäisi voida esittää oikeudenkäynnissä samaa tapausta koskeneissa aiemmissa tutkimuksissa saatuja todisteita, joiden toimittamiseen väitetyllä tekijällä tai millä tahansa |

velvollisuus, paitsi jos tasa-arvoelin toimii osapuolena oman päätöksensä täytäntöönpanoa tai muutoksenhakua koskevassa menettelyssä tai toimii amicus curiae -ominaisuudessa.

kolmannella osapuolella oli oikeudellinen velvollisuus, paitsi jos tasa-arvoelin toimii osapuolena oman päätöksensä täytäntöönpanoa tai muutoksenhakua koskevassa menettelyssä tai toimii amicus curiae -ominaisuudessa.

**Tarkistus 26**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 34 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (34) Tasa-arvoelinten oikeutta toimia oikeudenkäynnissä koskevat säännökset eivät muuta uhrien tai sellaisten uhrien oikeuksia edistävien yhdistysten, järjestöjen ja muiden oikeushenkilöiden oikeuksia, joilla on kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen kriteerien mukaisesti oikeutettu etu varmistaa direktiivien 2006/54/EY ja 2010/41/EU noudattaminen, kuten kyseisissä direktiiveissä on säädetty. | (34) Tasa-arvoelinten oikeutta toimia ***instituutioissa, oikeudenkäyttöelimissä ja*** oikeudenkäynnissä koskevat säännökset eivät muuta uhrien tai sellaisten uhrien oikeuksia edistävien yhdistysten, järjestöjen ja muiden oikeushenkilöiden oikeuksia, joilla on kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen kriteerien mukaisesti oikeutettu etu varmistaa direktiivien 2006/54/EY ja 2010/41/EU noudattaminen, kuten kyseisissä direktiiveissä on säädetty. |

**Tarkistus 27**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 36 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (36) Tasa-arvoelinten palvelujen ja julkaisujen yhdenvertainen saatavuus olisi taattava kaikille. Tätä varten olisi yksilöitävä mahdolliset esteet tasa-arvoelinten palvelujen saatavuudelle ja käsiteltävä niitä. Palvelujen olisi oltava valitusten tekijöille maksuttomia. Jäsenvaltioiden olisi myös varmistettava, että tasa-arvoelinten palvelut ovat kaikkien mahdollisten uhrien saatavilla koko niiden alueella esimerkiksi perustamalla ***paikallistoimistoja***, mukaan lukien | (36) Tasa-arvoelinten palvelujen ja julkaisujen yhdenvertainen saatavuus***, myös verkossa,*** olisi taattava kaikille. Tätä varten olisi yksilöitävä mahdolliset esteet tasa-arvoelinten palvelujen saatavuudelle ja käsiteltävä niitä. Palvelujen olisi oltava valitusten tekijöille maksuttomia. Jäsenvaltioiden olisi myös ***alue- ja paikallisviranomaisille annettujen valtuuksien mukaisesti*** varmistettava, että tasa-arvoelinten palvelut ovat kaikkien mahdollisten uhrien saatavilla koko niiden |

| | |
|---|---|
| liikkuvat toimistot, järjestämällä paikallisia kampanjoita tai tekemällä yhteistyötä paikallisten edustajien tai kansalaisyhteiskunnan järjestöjen kanssa. | alueella esimerkiksi perustamalla ***tarvittaessa paikallis- ja aluetoimistoja***, mukaan lukien liikkuvat toimistot, järjestämällä paikallisia kampanjoita tai tekemällä yhteistyötä paikallisten edustajien tai kansalaisyhteiskunnan järjestöjen kanssa. ***Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä saatavuuden varmistamiseen muita heikommassa asemassa oleville ryhmille.*** |

**Tarkistus 28**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 37 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (37) Unioni ja kaikki jäsenvaltiot ovat sopimuspuolina vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyssä YK:n yleissopimuksessa[73], johon sisältyy velvoite kieltää syrjintä vammaisuuden perusteella ja taata vammaisille henkilöille yhdenvertainen ja tehokas oikeussuoja syrjintää vastaan syrjintäperusteesta riippumatta. Tätä direktiiviä olisi tulkittava vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn yleissopimuksen mukaisesti. Jotta vammaisille henkilöille voidaan taata yhdenvertainen ja tehokas oikeussuoja ja mahdollisuus käyttää kaikkia tasa-arvoelinten palveluja ja toimintoja, on tarpeen varmistaa esteettömyys direktiivissä (EU) 2019/882 vahvistettujen vaatimusten mukaisesti sekä kohtuullinen mukauttaminen. Tasa-arvoelinten olisi varmistettava fyysinen ja digitaalinen[74] saavutettavuus ehkäisemällä ja poistamalla esteitä, joita vammaiset henkilöt voivat kohdata tasa-arvoelinten palvelujen ja tietojen saannissa, ja varmistettava kohtuullinen mukauttaminen tekemällä tarvittavat mukautukset, jos ne ovat tarpeen jossakin tietyssä tapauksessa. | (37) Unioni ja kaikki jäsenvaltiot ovat sopimuspuolina vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyssä YK:n yleissopimuksessa[73], johon sisältyy velvoite kieltää syrjintä vammaisuuden perusteella ja taata vammaisille henkilöille yhdenvertainen ja tehokas oikeussuoja syrjintää vastaan syrjintäperusteesta riippumatta. Tätä direktiiviä olisi tulkittava vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn yleissopimuksen mukaisesti. Jotta vammaisille henkilöille voidaan taata yhdenvertainen ja tehokas oikeussuoja ja mahdollisuus käyttää kaikkia tasa-arvoelinten palveluja ja toimintoja, on tarpeen varmistaa esteettömyys direktiivissä (EU) 2019/882 vahvistettujen vaatimusten mukaisesti sekä kohtuullinen mukauttaminen. Tasa-arvoelinten olisi varmistettava fyysinen ja digitaalinen[74] saavutettavuus ehkäisemällä ja poistamalla esteitä, joita vammaiset henkilöt voivat kohdata tasa-arvoelinten palvelujen ja tietojen saannissa, ja varmistettava kohtuullinen mukauttaminen tekemällä tarvittavat mukautukset, jos ne ovat tarpeen jossakin tietyssä tapauksessa. ***Tasa-arvoelinten toimeksiannon olisi katettava kaikki vammaisiin henkilöihin kohdistuvat syrjinnän muodot*** |

***vammaisyleissopimuksen mukaisesti, mukaan lukien välitön ja välillinen syrjintä, kohtuullisen mukauttamisen epääminen, läheissyrjintä, häirintä, ohje harjoittaa syrjintää sekä uhriksi saattaminen ja vihapuhe.***

[73] EUVL L 23, 27.1.2010, s. 37.

[74] Ks. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2102, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta (EUVL L 327, 2.12.2016, s. 1–15) ja siihen liittyvä täytäntöönpanopäätös.

[73] EUVL L 23, 27.1.2010, s. 37.

[74] Ks. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2102, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta (EUVL L 327, 2.12.2016, s. 1–15) ja siihen liittyvä täytäntöönpanopäätös.

**Tarkistus 29**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 38 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (38) Tasa-arvoelinten säännöllisen koordinoinnin ja yhteistyön mahdollistaminen eri tasoilla ja pitkällä aikavälillä on olennaisen tärkeää keskinäisen oppimisen, johdonmukaisuuden ja yhdenmukaisuuden kannalta, ja se voi laajentaa niiden työn tavoittavuutta ja vaikutusta. Tasa-arvoelinten olisi tehtävä yhteistyötä ***erityisesti*** muiden samassa jäsenvaltiossa ja muissa jäsenvaltioissa toimivien tasa-arvoelinten kanssa – myös tasa-arvoelinten eurooppalaisen verkoston (Equinet) puitteissa – ja paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla, unionin tasolla sekä kansainvälisellä tasolla julkisten ja yksityisten tahojen, kuten kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, tietosuojaviranomaisten, työntekijäjärjestöjen, työsuojeluviranomaisten ja koulutuksen tarkastusviranomaisten, lainvalvontaviranomaisten, | (38) Tasa-arvoelinten säännöllisen koordinoinnin ja yhteistyön mahdollistaminen eri tasoilla ja pitkällä aikavälillä on olennaisen tärkeää keskinäisen oppimisen, johdonmukaisuuden ja yhdenmukaisuuden kannalta, ja se voi laajentaa niiden työn tavoittavuutta ja vaikutusta. ***Jos eri tasa-arvoelimiä on olemassa, niiden toimivaltaa ja valtuuksia olisi vahvistettava ja olisi varmistettava koordinointi päällekkäisyyksiin torjumiseksi, yhteisten toimien mahdollistamiseksi ja resurssien käytön optimoimiseksi.*** Tasa-arvoelinten olisi tehtävä yhteistyötä muiden samassa jäsenvaltiossa ja muissa jäsenvaltioissa toimivien tasa-arvoelinten kanssa – myös tasa-arvoelinten eurooppalaisen verkoston (Equinet) puitteissa – ja paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla, unionin tasolla sekä kansainvälisellä tasolla julkisten ja yksityisten tahojen, kuten |

ihmisoikeuksien puolustamisesta kansallisella tasolla vastuussa olevien virastojen, unionin rahastoja hallinnoivien elinten, romanien kansallisten yhteysviranomaisten, kuluttaja-asioista vastaavien elinten sekä vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn yleissopimuksen edistämiseen, suojeluun ja seurantaan liittyvien riippumattomien kansallisten mekanismien, kanssa. Tällaiseen yhteistyöhön ei saisi sisältyä henkilötietojen vaihtoa (eli yhdenvertaisuustietoja sellaisessa muodossa, että henkilöjä voidaan tunnistaa).

***työmarkkinaosapuolten,***
kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, tietosuojaviranomaisten, työntekijäjärjestöjen, työsuojeluviranomaisten ja koulutuksen tarkastusviranomaisten, lainvalvontaviranomaisten, ihmisoikeuksien puolustamisesta kansallisella tasolla vastuussa olevien virastojen, unionin rahastoja hallinnoivien elinten, romanien kansallisten yhteysviranomaisten, kuluttaja-asioista vastaavien elinten sekä vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn yleissopimuksen edistämiseen, suojeluun ja seurantaan liittyvien riippumattomien kansallisten mekanismien, kanssa. Tällaiseen yhteistyöhön ei saisi sisältyä henkilötietojen vaihtoa (eli yhdenvertaisuustietoja sellaisessa muodossa, että henkilöjä voidaan tunnistaa). ***Lisäksi, jos tasa-arvoelimet ovat osallisena työpaikkaan liittyvissä asioissa, olisi aina kunnioitettava työmarkkinaosapuolten riippumattomuutta, toimivaltaa ja valtaoikeuksia sekä kaikkien asiaankuuluvien valtion elinten, kuten työsuojeluviranomaisten, kansallisten tuomioistuinten ja lakisääteisten tuomioistuinten, tunnustettua toimivaltaa kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Niiden olemassaolo ei kuitenkaan saisi estää tasa-arvoelimiä hoitamasta tehtäviään toimivaltansa mukaisesti.***

**Tarkistus 30**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 39 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (39) Tasa-arvoelimet eivät voi täyttää täysimittaisesti tehtäväänsä yhdenvertaisen kohtelun asiantuntijoina, jos niitä ei kuulla riittävän varhaisessa vaiheessa poliittisessa | (39) Tasa-arvoelimet eivät voi täyttää täysimittaisesti tehtäväänsä yhdenvertaisen kohtelun asiantuntijoina, jos niitä ei kuulla riittävän varhaisessa vaiheessa poliittisessa |

| | |
|---|---|
| päätöksentekoprosessissa direktiiveistä 2006/54/EY ja 2010/41/EU johtuviin oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvissä kysymyksissä. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön läpinäkyvät menettelyt, joilla varmistetaan, että kuuleminen tapahtuu oikea-aikaisesti. Niiden olisi myös annettava tasa-arvoelimille mahdollisuus antaa suosituksia ja ***julkaista niitä***. | päätöksentekoprosessissa direktiiveistä 2006/54/EY ja 2010/41/EU johtuviin oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvissä kysymyksissä. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön läpinäkyvät menettelyt, joilla varmistetaan, että kuuleminen tapahtuu oikea-aikaisesti. Niiden olisi myös annettava tasa-arvoelimille mahdollisuus antaa ***ja julkaista*** suosituksi***a,*** ja ***niiden olisi voitava vaatia viranomaisia ja viranhaltijoita vastaamaan kohtuullisessa ajassa***. |

**Tarkistus 31**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 40 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (40) Yhdenvertaisuustiedot ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta voidaan lisätä tietoisuutta, arvioida syrjintää määrällisesti, kuvata ajallista kehitystä, näyttää toteen syrjinnän olemassaolo, arvioida yhdenvertaisuutta koskevan lainsäädännön täytäntöönpanoa, osoittaa tarve toteuttaa positiivisia erityistoimia ja edistää näyttöön perustuvaa päätöksentekoa[75]. Tasa-arvoelinten tehtävänä on osaltaan edistää yhdenvertaisuustietojen kehittämistä näitä tarkoituksia varten esimerkiksi järjestämällä säännöllisiä pyöreän pöydän keskusteluja, joissa kootaan yhteen kaikki merkitykselliset tahot. Niiden olisi myös kerättävä ja analysoitava tietoja omasta toiminnastaan tai tehtävä selvityksiä, ja niiden olisi voitava saada ja hyödyntää muiden julkisten tai yksityisten tahojen, kuten kansallisten tilastolaitosten, kansallisten tuomioistuinten, työsuojeluviranomaisten ja koulutuksen tarkastusviranomaisten, työntekijäjärjestöjen tai kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, keräämiä tilastotietoja, jotka koskevat niiden hoitoon direktiiveissä 2006/54/EY | (40) Yhdenvertaisuustiedot ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta voidaan lisätä tietoisuutta, arvioida syrjintää määrällisesti, kuvata ajallista kehitystä, näyttää toteen syrjinnän olemassaolo, arvioida yhdenvertaisuutta koskevan lainsäädännön täytäntöönpanoa, osoittaa tarve toteuttaa positiivisia erityistoimia ja edistää näyttöön perustuvaa päätöksentekoa[75]. Tasa-arvoelinten tehtävänä on osaltaan edistää yhdenvertaisuustietojen kehittämistä näitä tarkoituksia varten esimerkiksi järjestämällä säännöllisiä pyöreän pöydän keskusteluja, joissa kootaan yhteen kaikki merkitykselliset tahot. Niiden olisi myös kerättävä ja analysoitava tietoja omasta toiminnastaan tai tehtävä selvityksiä, ja niiden olisi voitava saada ja hyödyntää muiden julkisten tai yksityisten tahojen, kuten kansallisten tilastolaitosten, kansallisten tuomioistuinten, työsuojeluviranomaisten ja koulutuksen tarkastusviranomaisten, työntekijäjärjestöjen tai kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, keräämiä tilastotietoja, jotka koskevat niiden hoitoon direktiiveissä 2006/54/EY |

| | |
|---|---|
| ja 2010/41/EU uskottuja asioita. Nämä tilastotiedot eivät saa sisältää henkilötietoja. | ja 2010/41/EU uskottuja asioita. Nämä tilastotiedot eivät saa sisältää henkilötietoja***, ja ne olisi asetettava saataville esteettömässä muodossa, jotta tasa-arvoelinten on helppo käyttää niitä. Tasa-arvoelinten yhdenvertaisuustietoja koskevassa työssä olisi otettava huomioon yhdenvertaisuustietoja koskevat olemassa olevat ohjeet ja materiaalit, kuten EU:n korkean tason ryhmän yhdenvertaisuustietoja käsittelevässä alaryhmässä kehitetyt ohjeet ja materiaalit.*** |
| [75] Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta annetun neuvoston direktiivin 2000/43/EY (rotusyrjintädirektiivi) ja yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista annetun neuvoston direktiivin 2000/78/EY (työsyrjintädirektiivi) soveltamisesta (SWD(2021) 63 final). | [75] Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta annetun neuvoston direktiivin 2000/43/EY (rotusyrjintädirektiivi) ja yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista annetun neuvoston direktiivin 2000/78/EY (työsyrjintädirektiivi) soveltamisesta (SWD(2021) 63 final). |

**Tarkistus 32**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 41 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (41) Sen lisäksi, että tasa-arvoelimet julkaisevat vuosikertomuksen toiminnastaan, niiden olisi julkaistava ***säännöllisesti*** kertomus, jossa esitetään kokonaisarvio niiden toimivaltaan kuuluvaa syrjintää koskevasta tilanteesta kyseisissä jäsenvaltioissa. Kertomuksessa olisi annettava ***tietoa*** julkisille ja yksityisille tahoille ja sen olisi ohjattava tasa-arvoelinten tulevaisuuden painopisteiden määrittämistä. Kertomukset eivät saa sisältää henkilötietoja. | (41) Sen lisäksi, että tasa-arvoelimet julkaisevat vuosikertomuksen toiminnastaan, niiden olisi julkaistava ***kahden vuoden välein*** kertomus, jossa esitetään kokonaisarvio niiden toimivaltaan kuuluvaa syrjintää koskevasta tilanteesta kyseisissä jäsenvaltioissa. Kertomuksessa olisi annettava ***tietoja, suosituksia ja näiden jatkotoimia koskevia tietoja*** julkisille ja yksityisille tahoille***,*** ja sen olisi ohjattava tasa-arvoelinten tulevaisuuden painopisteiden määrittämistä. Kertomukset eivät saa sisältää henkilötietoja. ***Tasa-*** |

| | |
|---|---|
| | ***arvoelimille olisi annettava riittävät resurssit, jotta ne voivat laatia kertomuksia tehtävänantonsa mukaisesti.*** |

**Tarkistus 33**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 42 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (42) Tasa-arvoelinten olisi hyväksyttävä monivuotinen ohjelma, jotta ne voivat määrittää tulevaisuudennäkymänsä ja yksilöidä organisaationsa tavoitteet ja päämäärät. Näin niiden pitäisi pystyä varmistamaan työnsä eri osa-alueiden johdonmukaisuus ajan mittaan ja käsittelemään toimeksiantoonsa kuuluvia järjestelmällisiä syrjintäkysymyksiä osana pitkän aikavälin toimintasuunnitelmaa. | (42) Tasa-arvoelinten olisi hyväksyttävä monivuotinen ohjelma, jotta ne voivat määrittää tulevaisuudennäkymänsä ja yksilöidä organisaationsa tavoitteet ja päämäärät. Näin niiden pitäisi pystyä varmistamaan työnsä eri osa-alueiden johdonmukaisuus ajan mittaan ja käsittelemään toimeksiantoonsa kuuluvia ***rakenteellisia tai*** järjestelmällisiä syrjintäkysymyksiä***, myös verkossa tapahtuvan syrjinnän osalta,*** osana pitkän aikavälin toimintasuunnitelmaa. ***Tällaisen elimen kaikkiin toimeksiantoihin liittyviä toimivaltaa ja valtuuksia olisi yhdenmukaistettava ja vahvistettava siten, että kuhunkin toimeksiantoon liittyvät toimivalta ja valtuudet olisivat mahdollisuuksien mukaan niin laajat kuin toimivallaltaan ja valtuuksiltaan laajimmassa muussa toimeksiannossa.*** |

**Tarkistus 34**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 43 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (43) Tämän direktiivin vaikuttavuuden arvioimiseksi on tarpeen luoda sen noudattamisen valvonnan lisäksi mekanismi sen soveltamisen seurantaa ja sen käytännön vaikutusten arvioimista varten. Komission olisi vastattava tästä seurannasta ja laadittava säännöllisesti | (43) Tämän direktiivin vaikuttavuuden arvioimiseksi on tarpeen luoda sen noudattamisen valvonnan lisäksi mekanismi sen soveltamisen seurantaa ja sen käytännön vaikutusten arvioimista varten. Komission olisi vastattava tästä seurannasta ja laadittava säännöllisesti |

| | |
|---|---|
| soveltamiskertomus. Jotta voidaan varmistaa yhdenmukaiset edellytykset 16 artiklan 2 kohdan mukaisten jäsenvaltioiden raportointivelvoitteiden täytäntöönpanolle tämän direktiivin käytännön vaikutusten osalta, komissiolle olisi siirrettävä ***täytäntöönpanovalta*** laatia luettelo indikaattoreista, joiden perusteella tiedot olisi kerättävä. Valvontaan ei pitäisi sisältyä henkilötietojen käsittelyä. | ***kolmen vuoden välein*** soveltamiskertomus***, joka perustuu jäsenvaltioilta saatuihin tietoihin ja muihin asiaankuuluviin tietoihin, jotka Euroopan unionin perusoikeusvirasto ja Euroopan tasa-arvoinstituutti keräävät kansallisella tasolla ja unionin tasolla tasa-arvoelimiltä ja muilta sidosryhmiltä***. Jotta voidaan varmistaa yhdenmukaiset edellytykset 16 artiklan 2 kohdan mukaisten jäsenvaltioiden raportointivelvoitteiden täytäntöönpanolle tämän direktiivin käytännön vaikutusten osalta, komissiolle olisi siirrettävä ***säädösvaltaa*** laatia luettelo indikaattoreista, joiden perusteella tiedot olisi kerättävä. ***Kertomus voisi sisältää erityisarvioinnin tasa-arvoelinten riippumattoman toiminnan arvioimiseksi. Tähän*** valvontaan ei pitäisi sisältyä henkilötietojen käsittelyä. ***Komissiolle olisi voitava tehdä valituksia väitetystä perusteettomasta puuttumisesta tasa-arvoelinten riippumattomuuteen.*** |

**Tarkistus 35**

**Ehdotus direktiiviksi**
**Johdanto-osan 44 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (44) Tässä direktiivissä säädetään vähimmäisvaatimuksista, ***joten jäsenvaltiot voivat antaa*** tai ***pitää*** voimassa edullisempia säännöksiä. Tämän direktiivin täytäntöönpanoa ei tulisi käyttää perusteena jäsenvaltiossa vallitsevan tilanteen heikentämiselle. | (44) Tässä direktiivissä säädetään vähimmäisvaatimuksista, ***ja jäsenvaltioita kannustetaan tämän vuoksi antamaan*** tai ***pitämään*** voimassa edullisempia säännöksiä. Tämän direktiivin täytäntöönpanoa ei tulisi ***missään tapauksessa*** käyttää perusteena jäsenvaltiossa vallitsevan tilanteen heikentämiselle. |

**Tarkistus 36**

**Ehdotus direktiiviksi**
**1 artikla – 1 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 1. Tässä direktiivissä vahvistetaan tasa-arvoelinten toimintaa koskevat vähimmäisvaatimukset niiden vaikuttavuuden parantamiseksi ja niiden riippumattomuuden takaamiseksi, jotta voidaan tehostaa neuvoston direktiiveistä 2006/54/EY ja 2010/41/EU johtuvan yhdenvertaisen kohtelun periaatteen soveltamista. | 1. Tässä direktiivissä vahvistetaan tasa-arvoelinten toimintaa koskevat vähimmäisvaatimukset niiden ***oikeudellisen (de jure) ja tosiasiallisen (de facto)*** vaikuttavuuden parantamiseksi ja niiden riippumattomuuden takaamiseksi, jotta voidaan tehostaa neuvoston direktiiveistä 2006/54/EY ja 2010/41/EU johtuvan yhdenvertaisen kohtelun periaatteen soveltamista. |

**Tarkistus 37**

**Ehdotus direktiiviksi**
**1 artikla – 2 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 2. Tämän direktiivin mukaiset jäsenvaltioiden velvollisuudet ja tasa-arvoelinten tehtävät kattavat direktiiveistä 2006/54/EY ja 2010/41/EU johtuvat oikeudet ja velvollisuudet. | 2. Tämän direktiivin mukaiset jäsenvaltioiden velvollisuudet ja tasa-arvoelinten tehtävät kattavat direktiiveistä 2006/54/EY ja 2010/41/EU johtuvat oikeudet ja velvollisuudet ***sekä rakenteellisen tai systeemisen syrjinnän tapaukset yksityisellä ja julkisella sektorilla, myös koulutuksen, asumisen, terveydenhuollon, sosiaalisen suojelun ja lainvalvonnan aloilla***. |

**Tarkistus 38**

**Ehdotus direktiiviksi**
**1 a artikla (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***1 a artikla*** |
| | ***Määritelmät*** |
| | ***1. Tässä direktiivissä tarkoitetaan*** |
| | ***a) ’rakenteellisella tai systeemisellä syrjinnällä’ instituutioiden ja muiden yhteiskunnan rakenteiden sääntöjä,*** |

| | |
|---|---|
| | ***normeja, käytäntöjä sekä suhtautumis- ja käyttäytymismalleja, jotka tietoisesti tai tiedostamatta estävät ryhmiä tai yksilöitä hyödyntämästä samoja oikeuksia ja mahdollisuuksia kuin muut ja joiden vuoksi nämä ryhmät tai yksilöt ovat väestön enemmistöä epäedullisemmassa asemassa;*** |
| | ***b) 'intersektionaalisella syrjinnällä' tilannetta, jossa syrjintä perustuu kahteen tai useampaan direktiivien 79/7/ETY, 2000/43/EY, 2000/78/EY, 2004/113/EY, 2006/54/EY ja 2010/41/EU nojalla suojeltuun seikkaan, jotka toimivat ja ovat samanaikaisesti vuorovaikutuksessa keskenään niin, että niitä ei voida erottaa toisistaan, ja johtavat erillisiin ja erityisiin syrjinnän muotoihin.*** |

**Tarkistus 39**

**Ehdotus direktiiviksi**
**2 artikla – otsikko**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Tasa-arvoelinten nimeäminen | Tasa-arvoelinten nimeäminen ***ja rakenne*** |

**Tarkistus 40**

**Ehdotus direktiiviksi**
**2 artikla – 1 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Jäsenvaltioiden on nimettävä yksi tai useampi elin, jäljempänä 'tasa-arvoelimet', käyttämään tässä direktiivissä säädettyä toimivaltaa. | Jäsenvaltioiden on nimettävä yksi tai useampi elin, jäljempänä 'tasa-arvoelimet', käyttämään tässä direktiivissä säädettyä toimivaltaa ***ja annettava sille tai niille tarvittavat resurssit sitä varten***. |

**Tarkistus 41**

**Ehdotus direktiiviksi**
**2 artikla – 1 a kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
| --- | --- |
| | ***1 a. Tasa-arvoelimet voivat käsitellä yhtä tai useampaa seikkaa. Jos kyseessä on useita seikkoja käsittelevä tasa-arvoelin, jäsenvaltioiden on varmistettava, että kutakin seikkaa käsitellään selkeästi ja asianmukaisesti. Tällaisen elimen kaikkiin toimeksiantoihin liittyviä toimivaltaa ja valtuuksia on yhdenmukaistettava ja vahvistettava siten, että kuhunkin toimeksiantoon liittyvät toimivalta ja valtuudet ovat mahdollisuuksien mukaan niin laajat toimivallaltaan ja valtuuksiltaan laajimmassa muussa toimeksiannossa.*** |

**Tarkistus 42**

**Ehdotus direktiiviksi**
**2 artikla – 2 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
| --- | --- |
| Tasa-arvoelimet voivat olla osa virastoja, jotka vastaavat ihmisoikeuksien ***puolustamisesta*** tai ***yksilön oikeuksien turvaamisesta kansallisella tasolla***. | ***2.*** Tasa-arvoelimet voivat olla osa virastoja, jotka vastaavat ihmisoikeuksien ***suojaamisesta ja edistämisestä kansallisella tasolla, mikäli tämä ei heikennä tasa-arvoelimen*** tai ***asianomaisen viraston valmiuksia tehdä työtään. Tällaisen rakenteen on varmistettava tasa-arvoelimen näkyvyys ja osallistuminen kaikissa vaiheissa sekä mahdollistettava täysi läpinäkyvyys ja vastuuvelvollisuus prosessin aikana***. |

**Tarkistus 43**

**Ehdotus direktiiviksi**
**2 artikla – 2 a kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
| --- | --- |
| | ***2 a. Tasa-arvoelinten on varmistettava sukupuolten tasapuolinen edustus*** |

| | |
|---|---|
| | ***johtotehtävissä ja ylemmässä johdossa, ja niitä on kannustettava ottamaan huomioon koko yhteiskunnan monimuotoisuus.*** |

**Tarkistus 44**

**Ehdotus direktiiviksi**
**3 artikla – 1 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 1. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tasa-arvoelimet ovat riippumattomia ja vapaita ulkoisesta vaikutuksesta hoitaessaan tehtäviään ja käyttäessään toimivaltaansa erityisesti, kun on kyse oikeudellisesta rakenteesta, vastuuvelvollisuudesta, talousarviosta, henkilöstöstä ja ***organisatorisista kysymyksistä***. | 1. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tasa-arvoelimet ovat ***täysin*** riippumattomia***, itsenäisiä*** ja vapaita ulkoisesta vaikutuksesta hoitaessaan tehtäviään***, päättäessään työohjelmistaan*** ja ***toimistaan sekä*** käyttäessään toimivaltaansa erityisesti, kun on kyse oikeudellisesta rakenteesta, vastuuvelvollisuudesta, talousarviosta, henkilöstöstä ja ***päätöksentekotoiminnoista. Tasa-arvoelimiä ei saa perustaa osaksi ministeriötä tai elintä, joka saa ohjeita suoraan hallitukselta.*** |

**Tarkistus 45**

**Ehdotus direktiiviksi**
**3 artikla – 2 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 2. Jäsenvaltioiden on säädettävä läpinäkyvistä säännöistä ja takeista, jotka koskevat tasa-arvoelinten henkilöstön ja ***erityisesti johtotehtävissä toimivien henkilöiden*** valintaa, nimittämistä, tehtävistä erottamista ja mahdollisia eturistiriitoja, jotta voidaan taata ***heidän pätevyytensä*** ja ***riippumattomuutensa***. | 2. Jäsenvaltioiden on säädettävä läpinäkyvistä ***ja selkeistä*** säännöistä ja takeista, jotka koskevat tasa-arvoelinten henkilöstön ja ***johtokunnan jäsenten*** valintaa, nimittämistä***, ylentämistä***, tehtävistä erottamista ja mahdollisia eturistiriitoja***. Nämä säännöt ja takeet koskevat erityisesti johtotehtävissä toimivia henkilöitä, ja niillä on varmistettava läpinäkyvät, pätevyyteen perustuvat ja osallistavat menettelyt***, jotta |

| | |
|---|---|
| | voidaan taata ***tasa-arvoelinten toimivalta, itsenäisyys*** ja ***riippumattomuus erityisesti siltä osin kuin on kyse valtion kaikenlaisen puuttumisen välttämisestä***. |

**Tarkistus 46**

**Ehdotus direktiiviksi**
**3 artikla – 3 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että erityisesti tasa-arvoelinten sisäisessä rakenteessa on ***asianmukaiset*** takeet, joilla taataan tasa-arvoelinten toimivaltuuksien riippumaton käyttö erityisesti silloin, kun jotkin toimivaltuudet edellyttävät puolueettomuutta, kun taas toisissa keskitytään uhrien tukemiseen. | 3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että erityisesti tasa-arvoelinten sisäisessä rakenteessa on ***asiaankuuluvat ja riittävät*** takeet, joilla taataan tasa-arvoelinten ***kaikkien*** toimivaltuuksien riippumaton käyttö ***johdonmukaisuutta samalla edistäen*** erityisesti silloin, kun jotkin toimivaltuudet edellyttävät puolueettomuutta, kun taas toisissa keskitytään uhrien tukemiseen***, ja mahdollistetaan samalla yhteistyö ja koordinaatio toimeksiantojen ja yhteisen henkilöstön kesken johdonmukaisuuden ja tehokkuuden edistämiseksi***. |

**Tarkistus 47**

**Ehdotus direktiiviksi**
**3 artikla – 4 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että silloin kun tasa-arvoelimet hoitavat useita eri tehtäviä, niiden sisäisessä rakenteessa on ***asianmukaiset*** takeet, joilla taataan yhdenvertaisuutta koskevan tehtävän itsenäinen toteuttaminen. | 4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että silloin kun tasa-arvoelimet hoitavat useita eri tehtäviä, niiden sisäisessä rakenteessa on ***asiaankuuluvat ja riittävät*** takeet, joilla taataan yhdenvertaisuutta koskevan tehtävän itsenäinen toteuttaminen. |

**Tarkistus 48**

**Ehdotus direktiiviksi**
**3 artikla – 4 a kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***4 a. Tasa-arvoelimet, jotka hoitavat useita eri tehtäviä, voivat tarvittaessa toteuttaa toimia sellaisen sisäisen rakenteen perustamiseksi, jolla taataan niiden eri tehtävien itsenäinen toteuttaminen.*** |

**Tarkistus 49**

**Ehdotus direktiiviksi**
**3 artikla – 4 b kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***4 b. Tasa-arvoelimillä on oikeus antaa julkisia lausuntoja sekä laatia ja julkaista tutkimuksia, suosituksia ja kertomuksia ilman hallituksen tai minkään instituution tai ulkopuolisen tahon etukäteen antamaa lupaa tai hyväksyntää tai näille ilmoittamista.*** |

**Tarkistus 50**

**Ehdotus direktiiviksi**
**4 artikla – 1 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kullakin tasa-arvoelimellä on käytettävissään tarvittavat henkilöstöresurssit, tekniset resurssit ***ja*** taloudelliset resurssit, jotta se voi hoitaa kaikki tehtävänsä ja käyttää kaikkia toimivaltuuksiaan tuloksellisesti kaikkien direktiivien 2006/54/EY ja 2010/41/EU soveltamisalaan kuuluvien perusteiden ja osa-alueiden osalta***, mukaan luettuina toimivallan lisääminen, valitusten määrän*** | 1. Jäsenvaltioiden on varmistettava ***kansallisten talousarviomenettelyjensä mukaisesti***, että kullakin tasa-arvoelimellä on käytettävissään tarvittavat henkilöstöresurssit, tekniset resurssit***,*** taloudelliset resurssit ***ja asiantuntijaresurssit***, jotta se voi hoitaa kaikki tehtävänsä ja käyttää kaikkia toimivaltuuksiaan tuloksellisesti ***ja siten, että sillä on todellista vaikutusta,*** kaikkien direktiivien 2006/54/EY ja 2010/41/EU |

| | |
|---|---|
| ***lisääntyminen, oikeudenkäyntikulut ja automatisoitujen järjestelmien käyttö***. | soveltamisalaan kuuluvien perusteiden ja osa-alueiden osalta. |

**Tarkistus 51**

**Ehdotus direktiiviksi**
**4 artikla – 1 a kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***1 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelinten määrärahat ovat vakaat, ne suunnitellaan monivuotiselta pohjalta ja niihin sisällytetään riittävä varaus ennakoimattomia menoja varten, jotta voidaan kattaa ennakoimattomat kustannukset. Tällaisten varojen asettaminen tasa-arvoelinten saataville ei millään tavalla aseta tasa-arvoelimelle minkäänlaisia epäsuoria tai suoria velvoitteita tällaiset varat tarjoavaa jäsenvaltiota, sen hallitusta tai ministeritahoa kohtaan.*** |

**Tarkistus 52**

**Ehdotus direktiiviksi**
**4 artikla – 1 b kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***1 b. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos toimivaltuudet tai valitusten määrä lisääntyvät tai oikeudenkäyntikustannukset tai muut asiaan liittyvät kustannukset kasvavat, tasa-arvoelimillä on käytettävissään pätevä henkilöstö, palvelut ja digitaaliset resurssit, joita ne tarvitsevat tehtäviensä hoitamiseen, mukaan lukien tutkimus, seuranta, raportointi ja automatisoitujen järjestelmien käyttö. Tätä varten tasa-arvoelinten määrärahoja on lisättävä tarpeen mukaan. Tasa-arvoelinten määrärahoja ei saa vähentää.*** |

**Tarkistus 53**

**Ehdotus direktiiviksi**
**4 artikla – 1 c kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***1 c. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimet voivat antaa Equinetille palautetta, jotta sitä voidaan kuulla tämän direktiivin 13 artiklan mukaisesti unionin tason lainsäädännöstä, politiikasta, menettelyistä ja ohjelmista.*** |

**Tarkistus 54**

**Ehdotus direktiiviksi**
**4 artikla – 1 d kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***1 d. Jäsenvaltioiden on varmistettava erilliset ja riippumattomat määrärahat, jotka kattavat oikeudenkäyntikulut, joiden määrää mukautetaan vuosittain niiden oikeuskäyntien tosiasiallisen volyymin mukaisesti, joihin tasa-arvoelin on osallistunut, ja joiden osarahoitus tulee merkittäviltä osin EU:n rahoitusohjelmista.*** |

**Tarkistus 55**

**Ehdotus direktiiviksi**
**5 artikla – 1 kohta – a alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| a) hyväksyttävä strategia, ***jolla*** lisätään yleisön tietoisuutta direktiiveissä 2006/54/EY ja 2010/41/EU säädetyistä oikeuksista sekä tasa-arvoelinten olemassaolosta ja niiden tarjoamista palveluista kaikkialla niiden alueella | a) hyväksyttävä ***kansalaisyhteiskunnan ja työmarkkinaosapuolten edustajia kuultuaan kansallinen*** strategia ***siitä, miten tiedotetaan säännöllisesti ja*** lisätään yleisön tietoisuutta direktiiveissä 2006/54/EY ja 2010/41/EU säädetyistä |

| | |
|---|---|
| kiinnittäen erityistä huomiota syrjinnän vaarassa oleviin henkilöihin ja ryhmiin; | oikeuksista ***ja valmiuksista käyttää niitä*** sekä tasa-arvoelinten olemassaolosta***, toimivallasta, roolista*** ja ***saavutettavuudesta sekä*** niiden tarjoamista palveluista kaikkialla niiden alueella kiinnittäen erityistä huomiota syrjinnän vaarassa oleviin henkilöihin ja ryhmiin; ***kyseisen kansallisen strategian on sisällettävä tiedotuskampanjoita, joissa käytetään erilaisia viestintävälineitä, myös sosiaalista mediaa; sen on myös sisällettävä muun muassa suunnitelma tiedon jakamisesta sekä neuvonnan, koulutuksen, tuen ja ohjauksen antamisesta kaikenikäisille henkilöille sekä yksityisille ja julkisille laitoksille;*** |

**Tarkistus 56**

**Ehdotus direktiiviksi**
**5 artikla – 1 kohta – a a alakohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***a a) varmistettava, että kunkin tasa-arvoelimen henkilökunta on saanut erityiskoulutusta kaikista direktiiveissä 2006/54/EY ja 2010/41/EU tarkoitetuista syrjintäperusteista ja kaikista sukupuolistuneen väkivallan muodoista;*** |

**Tarkistus 57**

**Ehdotus direktiiviksi**
**5 artikla – 1 kohta – b alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| b) varmistettava, että tasa-arvoelimet ***osallistuvat syrjinnän ehkäisemiseen ja yhdenvertaisen kohtelun edistämiseen ja hyväksyvät strategian, jossa määritellään, miten ne osallistuvat julkiseen vuoropuheluun, viestivät syrjinnän vaarassa oleville henkilöille ja ryhmille, tarjoavat koulutusta ja opastusta sekä*** | b) varmistettava, että tasa-arvoelimet ***pystyvät ainakin*** |

| | | |
|---|---|---|
| ***edistävät yhdenvertaisuusvelvoitteita, tasa-arvon valtavirtaistamista ja positiivisia erityistoimia julkisten ja yksityisten tahojen keskuudessa.*** | | |
| | | ***i) osallistumaan syrjinnän, myös intersektionaalisen syrjinnän, ehkäisemiseen ja yhdenvertaisen kohtelun edistämiseen;*** |
| | | ***ii) hyväksymään strategian, jossa esitetään toimet, joita toteutetaan julkiseen vuoropuheluun osallistumiseksi;*** |
| | | ***iii) tekemään yhteistyötä ja viestimään syrjintävaarassa olevien henkilöiden ja ryhmien sekä sukupuolten tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä edistävien kansalaisyhteiskunnan järjestöjen kanssa;*** |
| | | ***iv) antamaan yksityishenkilöille sekä julkisen ja yksityisen sektorin instituutioille tietoa, neuvontaa, koulutusta, tukea ja ohjausta tasa-arvon edistämisestä ja saavuttamisesta sekä syrjinnän ehkäisemisestä;*** |
| | | ***v) edistämään ja tukemaan yhdenvertaisuusvelvoitteiden, tasa-arvon valtavirtaistamisen ja positiivisen erityiskohtelun täytäntöönpanoa julkisten ja yksityisten tahojen keskuudessa;*** |
| | | ***vi) tekemään tutkimusta syrjinnästä, myös rakenteellisesta tai systeemisestä syrjinnästä sekä intersektionaalisesta ja verkossa tapahtuvasta syrjinnästä, mukaan lukien algoritminen syrjintä;*** |
| | | ***vii) tekemään yhteistyötä syrjimättömyyttä ja perusoikeuksia koskevan koulutuksen antamisessa valvontaviranomaisten henkilöstölle, jotta voidaan varmistaa syrjinnän torjuntaa ja perusoikeuksia koskevan unionin lainsäädännön asianmukainen soveltaminen, myös algoritmisen syrjinnän alalla.*** |

**Tarkistus 58**

**Ehdotus direktiiviksi**
**5 artikla – 2 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Tässä yhteydessä jäsenvaltioiden ja tasa-arvoelinten on otettava huomioon kunkin kohderyhmän kannalta sopivimmat viestintävälineet ja -muodot. Niiden on keskityttävä erityisesti heikommassa asemassa oleviin ryhmiin, joiden tiedonsaantia voivat haitata esimerkiksi taloudellinen asema, ikä, vammaisuus, puutteellinen luku- ja kirjoitustaito, kansalaisuus, ***asuinpaikka*** tai verkkotyökalujen käyttömahdollisuuksien puute. | Tässä yhteydessä jäsenvaltioiden ja tasa-arvoelinten on otettava huomioon kunkin kohderyhmän kannalta sopivimmat viestintävälineet ja -muodot. Niiden on keskityttävä erityisesti heikommassa asemassa oleviin ryhmiin, joiden tiedonsaantia voivat haitata esimerkiksi taloudellinen asema, ikä, vammaisuus, ***terveydentila,*** puutteellinen luku- ja kirjoitustaito, kansalaisuus, ***etninen tausta, oleskeluasema*** tai verkkotyökalujen käyttömahdollisuuksien puute***, ottaen huomioon tällaisten ryhmien erityistarpeet asianomaisessa jäsenvaltiossa***. |

**Tarkistus 59**

**Ehdotus direktiiviksi**
**5 artikla – 2 a kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***(2 a) Komissio antaa suuntaviivat kumpaakin strategiaa varten kuuden kuukauden kuluttua tämän direktiivin antamisesta, antaa lausunnon strategioiden laadusta ja vaikuttavuudesta ja seuraa strategioiden täytäntöönpanoa, mukaan lukien strategioiden täytäntöönpanon edistymistä koskevan kertomuksen laatiminen puolen vuoden välein.*** |

Tarkistus 60

**Ehdotus direktiiviksi**
**6 artikla – otsikko**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Uhrien auttaminen | ***Syrjinnän*** uhrien ***tukeminen ja*** auttaminen |

**Tarkistus 61**

**Ehdotus direktiiviksi**
**6 artikla – 1 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimet voivat tarjota uhreille apua ***2–4 kohdan*** mukaisesti. | 1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimet voivat tarjota uhreille ***maksutta tukea ja*** apua ***tämän direktiivin*** mukaisesti. |

**Tarkistus 62**

**Ehdotus direktiiviksi**
**6 artikla – 2 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 2. Tasa-arvoelinten on voitava vastaanottaa syrjintää koskevia valituksia suullisesti, kirjallisesti ja verkossa. | 2. Tasa-arvoelinten on voitava vastaanottaa syrjintää koskevia valituksia ***kaikissa mahdollisissa muodoissa, myös*** suullisesti, kirjallisesti ja verkossa. |

**Tarkistus 63**

**Ehdotus direktiiviksi**
**6 artikla – 3 kohta – 1 alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Tasa-arvoelinten on annettava uhreille apua ***tiedottamalla heille aluksi oikeudellisesta kehyksestä***, mukaan lukien heidän ***erityistilanteeseensa kohdennettu neuvonta,*** tasa-arvoelimen tarjoamista palveluista ja niihin liittyvistä menettelyllisistä näkökohdista sekä ***käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista, mukaan lukien mahdollisuus jatkaa asian käsittelyä tuomioistuimessa***. | Tasa-arvoelinten on annettava ***valituksen tehneille*** uhreille ***tukea ja*** apua***, mukaan lukien oikeudellinen tuki. Tasa-arvoelinten henkilöstön on voitava antaa uhreille ensi käden tietoa, ja heillä on oltava taidot psykologisten tarpeiden tunnistamiseen. Tasa-arvoelinten on myös voitava antaa uhreille neuvoja siitä, miten valitus tehdään***, mukaan lukien ***tiedot oikeudellisesta kehyksestä ja*** heidän ***oikeuksistaan siinä, uhrien erityistilanteen ja tarpeiden mukaan kohdennettua neuvontaa*** tasa-arvoelimen tarjoamista palveluista ja niihin liittyvistä menettelyllisistä näkökohdista sekä ***mahdollisuudesta jatkaa asian käsittelyä*** |

| | |
|---|---|
| | ***tuomioistuimessa ja muista käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista***. |

**Tarkistus 64**

**Ehdotus direktiiviksi**
**6 artikla – 4 kohta – 1 alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Tasa-arvoelinten on tehtävä valituksesta alustava arviointi asianomaisten osapuolten vapaaehtoisesti toimittamien tietojen perusteella. Jäsenvaltioiden on määriteltävä yksityiskohtaiset säännöt, joiden mukaisesti tasa-arvoelin tekee tällaisen alustavan arvioinnin. | ***Poistetaan.*** |

**Tarkistus 65**

**Ehdotus direktiiviksi**
**7 artikla – 1 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Tasa-arvoelinten on voitava tarjota osapuolille mahdollisuus pyrkiä ratkaisemaan riitansa sovittelulla. Tämä menettely edellyttää osapuolten suostumusta, ja sitä voi johtaa tasa-arvoelin itse tai muu sovitteluun erikoistunut yksikkö, jolloin tasa-arvoelin voi esittää kyseiselle yksikölle huomautuksia. Tällaiseen menettelyyn osallistuminen ei saa estää osapuolia käyttämästä oikeuttaan saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi. | Tasa-arvoelinten on voitava tarjota osapuolille mahdollisuus pyrkiä ratkaisemaan riitansa sovittelulla ***tuomioistuimessa tai tuomioistuimen ulkopuolella***. Tämä menettely edellyttää osapuolten suostumusta, ja sitä voi johtaa tasa-arvoelin itse tai muu sovitteluun erikoistunut yksikkö, jolloin tasa-arvoelin voi esittää kyseiselle yksikölle huomautuksia. Tällaiseen menettelyyn osallistuminen ei saa estää osapuolia käyttämästä oikeuttaan saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi. |

**Tarkistus 66**

**Ehdotus direktiiviksi**
**7 a artikla (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
| --- | --- |
| | ***7 a artikla*** |
| | ***Tutkinnat*** |
| | ***1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimillä on valtuudet tutkia valituksen perusteella tai omasta aloitteestaan tehokkaasti sitä, onko direktiiveissä 2006/54/EY ja 2010/41/EU säädettyä yhdenvertaisen kohtelun periaatetta rikottu, ja pyrkiä puuttumaan henkilökohtaiseen, rakenteelliseen tai systeemiseen syrjintään.*** |
| | ***2. Jäsenvaltioiden on säädettävä kehyksestä, jonka avulla tasa-arvoelimet voivat toteuttaa tiedonhankintaa koskevaa tutkintaa joko valituksen perusteella tai omasta aloitteestaan kohtuullisen epäilyksen perusteella sen varmistamiseksi, että kaikki tapaukseen liittyvät tosiseikat otetaan huomioon niiden lopullisessa päätöksessä. Tällä kehyksellä on erityisesti taattava, että tasa-arvoelimillä on tosiasiallinen oikeus saada tietoja, jotka ovat tarpeen sen toteamiseksi, onko syrjintää tapahtunut.*** |
| | ***3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että julkisilla ja yksityisillä tahoilla sekä muilla asianomaisilla kolmansilla osapuolilla ja väitetyllä tekijällä on velvollisuus tehdä yhteistyötä tasa-arvoelinten kanssa niiden tutkinnoissa ja tiedonhankinnassa toimittamalla pyydetyt tiedot, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kunkin henkilön tietosuojaoikeuksia. Tasa-arvoelimillä on oikeus määrätä seuraamuksia, jos niille ei toimiteta niiden pyytämiä todisteita ja/tai asiaankuuluvia tietoja. Seuraamuksia määrätään kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti vain, jos ei ole asianmukaisesti perusteltua syytä olla toimittamatta pyydettyjä todisteita ja/tai tietoja ja jos kyseessä eivät ole henkilötiedot.*** |

**Tarkistus 67**

**Ehdotus direktiiviksi**
**7 b artikla (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
| --- | --- |
| | ***7 b artikla*** |
| | ***Lausunnot ja päätöksentekoon liittyvät tehtävät*** |
| | ***1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimillä on asianmukaiset toimeksiannot, jotta ne voivat käsitellä syrjintää tehokkaasti.*** |
| | ***2. Tasa-arvoelimillä voi olla muun muassa seuraavat tehtävät:*** |
| | ***a) syrjintää koskevien yksittäisten ja ryhmävalitusten vastaanottaminen, tarkastelu, käsittely ja niiden sovitteleminen sekä kyseisiä valituksia koskevien päätösten teko asiaankuuluvan lainsäädännön, myös jaettua todistustaakkaa koskevien säännösten, perusteella;*** |
| | ***b) sen ratkaiseminen, onko syrjinnän vastaista lainsäädäntöä rikottu;*** |
| | ***c) tapauksen tai tutkinnan arvioinnin kirjaaminen kirjallisessa muodossa, mukaan lukien tosiseikkojen selvittäminen ja perusteltu päätelmä syrjinnän olemassaolosta;*** |
| | ***d) sellaisten oikeudellisesti sitovien päätösten tekeminen tarvittaessa, jotka edellyttävät toimia syrjinnän lopettamiseksi, täyden yhdenvertaisuuden saavuttamiseksi ja syrjinnän estämiseksi tulevaisuudessa;*** |
| | ***e) toimenpiteiden toteuttaminen havaittujen rikkomisten korjaamiseksi ja niiden toistumisen estämiseksi. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimet voivat ottaa käyttöön asianmukaiset mekanismit päätösten jatkotoimia varten, kuten*** |

***palautevelvoitteet, ja täytäntöönpanon valvontaa varten;***

***f) tehokkaiden, oikeasuhteisten ja varoittavien seuraamusten määrääminen kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti, kuten korvauksen maksaminen sekä aineellisesta että aineettomasta vahingosta ja sakot, jos ne toteavat, että syrjimättömyyttä koskevaa lainsäädäntöä on rikottu;***

***g) sellaisten ei-sitovien lausuntojen ja suositusten antaminen, jotka edellyttävät toimia syrjinnän lopettamiseksi, täysimääräisen yhdenvertaisuuden saavuttamiseksi ja syrjinnän estämiseksi tulevaisuudessa;***

***h) päätöstensä, lausuntojensa ja suositustensa täytäntöönpanon varmistaminen;***

***i) päätöstensä, lausuntojensa ja suositustensa julkistaminen paljastamatta henkilötietoja, mukaan lukien tarvittaessa tiedot määrätyistä seuraamuksista.***

***3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisessa lainsäädännössä säädetään oikeudesta hakea tuomioistuimessa muutosta tasa-arvoelimen oikeudellisesti sitoviin lopullisiin päätöksiin.***

**Tarkistus 68**

**Ehdotus direktiiviksi**
**8 artikla**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| ***8 artikla*** | ***Poistetaan.*** |
| ***Lausunnot ja päätökset*** | |
| ***1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos tasa-arvoelimet katsovat valituksen perusteella tai omasta aloitteestaan, että direktiiveissä 72006/54/EY ja 2010/41/EU säädettyä yhdenvertaisen kohtelun periaatetta on*** | |

***mahdollisesti rikottu, näillä elimillä on valtuudet tutkia tapausta tarkemmin.***

***2.***

***Jäsenvaltioiden on säädettävä kehyksestä, jonka avulla tasa-arvoelimet voivat toteuttaa tiedonhankintaa.***

***Tällä kehyksellä on erityisesti annettava tasa-arvoelimille tehokkaat oikeudet saada tietoja, jotka ovat tarpeen sen toteamiseksi, onko syrjintää tapahtunut. Siinä on myös säädettävä mekanismeista, joiden avulla tasa-arvoelimet voivat tehdä yhteistyötä asianomaisten julkisten elinten kanssa tätä tarkoitusta varten.***

***3. Jäsenvaltiot voivat myös säätää, että väitetty tekijä ja mikä tahansa kolmas osapuoli on oikeudellisesti velvollinen toimittamaan kaikki tasa-arvoelinten pyytämät tiedot ja asiakirjat.***

***4.***

***Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimet esittävät arvionsa tapauksesta kirjallisesti, mukaan lukien tosiseikkojen selvittäminen ja perusteltu päätelmä syrjinnän olemassaolosta. Jäsenvaltioiden on päätettävä, tehdäänkö tämä ei-sitovien lausuntojen vai sitovien täytäntöönpanokelpoisten päätösten avulla.***

***Lausuntoihin ja päätöksiin on tarvittaessa sisällyttävä erityisiä toimenpiteitä havaittujen rikkomisten korjaamiseksi ja niiden toistumisen estämiseksi. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön asianmukaiset mekanismit lausuntojen jatkotoimia, kuten palautevelvoitteita, ja päätösten täytäntöönpanoa varten.***

***Tasa-arvoelinten on julkaistava yhteenvedot lausunnoistaan ja päätöksistään henkilötietoja paljastamatta.***

**Tarkistus 69**

**Ehdotus direktiiviksi**
**9 artikla – 1 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimillä on ***2–5 kohdan*** mukaisesti oikeus toimia ***oikeudenkäynneissä hallinto-*** ja ***siviilioikeudellisissa*** asioissa, jotka liittyvät direktiiveissä 2006/54/EY ja 2010/41/EU säädetyn yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanoon, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kanteiden käsiteltäväksi ottamista koskevien kansallisten sääntöjen soveltamista. | 1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimillä on ***tämän artiklan*** mukaisesti oikeus toimia ***instituutioissa, oikeudenkäyttöelimissä, myös hallintotuomioistuimissa,*** ja ***oikeudenkäynneissä*** asioissa, jotka liittyvät direktiiveissä 2006/54/EY ja 2010/41/EU säädetyn yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanoon, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kanteiden käsiteltäväksi ottamista koskevien kansallisten sääntöjen soveltamista. |

**Tarkistus 70**

**Ehdotus direktiiviksi**
**9 artikla – 2 kohta – johdantokappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 2. Oikeus toimia oikeudenkäynneissä sisältää | 2. Oikeus toimia oikeudenkäynneissä sisältää ***muun muassa kaikki seuraavat:*** |

**Tarkistus 71**

**Ehdotus direktiiviksi**
**9 artikla – 2 kohta – a alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| a) tasa-arvoelimen oikeuden toimia osapuolena 8 artiklan ***4*** kohdan nojalla tehdyn päätöksen täytäntöönpanoa tai muutoksenhakua koskevassa menettelyssä; | a) tasa-arvoelimen oikeuden toimia osapuolena 8 artiklan ***2*** kohdan nojalla tehdyn päätöksen täytäntöönpanoa tai muutoksenhakua koskevassa menettelyssä; |

**Tarkistus 72**

**Ehdotus direktiiviksi**
**9 artikla – 2 kohta – b alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| b) tasa-arvoelimen oikeuden esittää huomautuksia tuomioistuimelle amicus curiae -ominaisuudessa; | b) tasa-arvoelimen oikeuden esittää huomautuksia tuomioistuimelle***, instituutioille ja oikeudenkäyttöelimille, myös hallintotuomioistuimille,*** amicus curiae -ominaisuudessa***, kolmantena osapuolena tai asiantuntijana***; |

**Tarkistus 73**

**Ehdotus direktiiviksi**
**9 artikla – 2 kohta – c alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| c) tasa-arvoelimen oikeuden panna vireille menettely tai osallistua siihen yhden tai useamman uhrin puolesta tai tukena, ***jolloin*** tarvitaan uhrien suostumus. | c) tasa-arvoelimen oikeuden panna vireille menettely tai osallistua siihen ***omissa nimissään taikka*** yhden tai useamman uhrin puolesta tai tukena ***erityisesti rakenteellisen ja systeemisen syrjinnän***, ***myös verkossa tapahtuvan syrjinnän, käsittelemiseksi. Tässä tapauksessa*** tarvitaan uhrien ***tietoinen*** suostumus. |

**Tarkistus 74**

**Ehdotus direktiiviksi**
**9 artikla – 2 kohta – c a alakohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***c a) oikeuden turvautua vaihtoehtoisiin riidanratkaisumenettelyihin, tarvittaessa myös sovintoratkaisuihin;*** |

**Tarkistus 75**

**Ehdotus direktiiviksi**
**9 artikla – 2 kohta – c b alakohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***c b) tasa-arvoelimen oikeuden käynnistää oikeudenkäyntimenettelyjä omissa nimissään erityisesti rakenteellisen ja systeemisen syrjinnän, myös verkossa tapahtuvan syrjinnän, käsittelemiseksi asioissa, jotka tasa-arvoelin on valinnut niiden yleisyyden, vakavuuden tai oikeudellisen selvennyksen tarpeen vuoksi tasa-arvoelimen vahvistamien julkaistujen kriteerien perusteella.*** |

**Tarkistus 76**

**Ehdotus direktiiviksi**
**9 artikla – 2 a kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***2 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimillä on oikeus seurata tasa-arvo-, syrjintä- ja suvaitsemattomuusasioita käsittelevien instituutioiden, oikeudenkäyttöelinten ja tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanoa.*** |

**Tarkistus 77**

**Ehdotus direktiiviksi**
**9 artikla – 2 b kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***2 b. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimet voivat ottaa käyttöön järjestelmän, jossa uhrien ei tarvitse maksaa oikeudenkäyntikuluja eikä hallinnollisia maksuja tai asianajokuluja erityisesti tapauksissa, joissa on kyse rakenteellisesta tai systeemisestä syrjinnästä, mukaan lukien verkossa tapahtuva syrjintä, ja silloin, kun heidän*** |

***tapauksiaan käsitellään strategisissa oikeudenkäynneissä.***

**Tarkistus 78**

**Ehdotus direktiiviksi**
**9 artikla – 2 c kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***2 c. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimillä on oikeus käynnistää oikeudenkäyntimenettelyjä suoraan 7 a artiklan mukaisten tutkintavaltuuksien käytön jälkeen ilman, että niiden tarvitsee antaa lausuntoa tai tehdä päätöstä ennen menettelyn käynnistämistä.*** |

**Tarkistus 79**

**Ehdotus direktiiviksi**
**9 artikla – 3 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| ***3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelin voi käynnistää oikeudenkäyntimenettelyjä omissa nimissään erityisesti rakenteellisen ja järjestelmällisen syrjinnän käsittelemiseksi asioissa, jotka tasa-arvoelin on valinnut niiden yleisyyden, vakavuuden tai oikeudellisen selvittämisen tarpeen vuoksi.*** | ***Poistetaan.*** |

**Tarkistus 80**

**Ehdotus direktiiviksi**
**9 artikla – 4 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| ***4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelin ei esitä*** | ***Poistetaan.*** |

***oikeudenkäyntimenettelyssä todisteita, jotka se on saanut käyttäessään 8 artiklan 3 kohdan mukaisia valtuuksia, lukuun ottamatta 2 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja tapauksia.***

**Tarkistus 81**

**Ehdotus direktiiviksi**
**9 artikla – 5 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 5. ***Jäsenvaltioiden on varmistettava***, että 8 artiklan 2–4 kohdan mukaisia tutkimuksia ei aloiteta tai jatketa samaan asiaan liittyvän oikeudenkäyntimenettelyn ollessa vireillä. | 5. ***Jäsenvaltiot voivat säätää***, että 8 artiklan 2–4 kohdan mukaisia tutkimuksia ei aloiteta tai jatketa samaan asiaan liittyvän oikeudenkäyntimenettelyn ollessa vireillä. |

**Tarkistus 82**

**Ehdotus direktiiviksi**
**9 artikla – 5 a kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***5 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimet voivat osallistua oikeudenkäynteihin käyttäen 7 a artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti kerättyjä todisteita ilman, että niiden tarvitsee antaa lausuntoa tai sitovaa päätöstä ennen oikeudenkäyntiä.*** |

**Tarkistus 83**

**Ehdotus direktiiviksi**
**10 artikla – 1 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 6–9 artiklassa tarkoitetuissa menettelyissä suojellaan asianmukaisesti asianomaisten luonnollisten henkilöiden ja | Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 6***, 7, 7 a, 7 b, 8 ja*** 9 artiklassa tarkoitetuissa menettelyissä suojellaan asianmukaisesti asianomaisten luonnollisten henkilöiden ja |

| | |
|---|---|
| oikeushenkilöiden puolustautumisoikeuksia. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimet takaavat todistajien ja väärinkäytösten paljastajien sekä mahdollisuuksien mukaan valitusten tekijöiden luottamuksellisuuden. | oikeushenkilöiden puolustautumisoikeuksia. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimet takaavat todistajien ja väärinkäytösten paljastajien sekä mahdollisuuksien mukaan valitusten tekijöiden luottamuksellisuuden ***ja ottavat käyttöön sisäisen väärinkäytösten paljastajien suojelun***. |

**Tarkistus 84**

**Ehdotus direktiiviksi**
**10 artikla – 2 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Edellä ***8*** artiklan ***4 kohdassa*** tarkoitettuihin päätöksiin sovelletaan muutoksenhakua kansallisen lainsäädännön mukaisesti. | Edellä ***7 b*** artiklan ***1 kohdan c–g alakohdassa*** tarkoitettuihin päätöksiin sovelletaan muutoksenhakua kansallisen lainsäädännön mukaisesti. |

**Tarkistus 85**

**Ehdotus direktiiviksi**
**11 artikla – 2 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimet tarjoavat valitusten tekijöille kaikki palvelunsa maksutta koko alueellaan, myös maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla. | 2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimet tarjoavat valitusten tekijöille kaikki palvelunsa maksutta koko alueellaan ***perustamalla tarvittaessa paikallis- ja aluetoimistoja***, myös maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla. |

**Tarkistus 86**

**Ehdotus direktiiviksi**
**11 artikla – 3 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 3. Jäsenvaltioiden on varmistettava vammaisten henkilöiden ***esteettömyys*** ja ***tarjottava heille kohtuulliset mukautukset***, | 3. Jäsenvaltioiden on varmistettava***, että tasa-arvoelinten käytettävissä on pätevää henkilöstöä, jota tarvitaan*** |

| | |
|---|---|
| jotta ***heille*** voidaan taata yhdenvertainen pääsy kaikkiin tasa-arvoelinten palveluihin ***ja*** toimintoihin, mukaan lukien uhrien auttaminen, valitusten käsittely, sovintoratkaisumekanismit, tiedotus ja julkaisut sekä ennaltaehkäisyä, edistämistä ja tietoisuuden lisäämistä koskevat toimet. | ***yhteistyön tekemiseksi*** vammaisten henkilöiden ja ***muiden syrjintävaarassa oleviin ryhmiin kuuluvien henkilöiden kanssa***, jotta voidaan taata yhdenvertainen pääsy kaikkiin tasa-arvoelinten palveluihin***,*** toimintoihin ***ja tietoihin vammaisille henkilöille esteettömissä muodoissa***, mukaan lukien uhrien auttaminen, valitusten käsittely, sovintoratkaisumekanismit, tiedotus ja julkaisut sekä ennaltaehkäisyä, edistämistä ja tietoisuuden lisäämistä koskevat toimet***,*** ***direktiivin (EU) 2016/2102 mukaisesti***. |

**Tarkistus 87**

**Ehdotus direktiiviksi**
**12 artikla – 1 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimillä on käytössään asianmukaiset mekanismit, joiden avulla ne voivat toimivaltansa puitteissa tehdä yhteistyötä muiden tasa-arvoelinten kanssa ***samassa jäsenvaltiossa sekä*** asiaankuuluvien julkisten ja yksityisten tahojen ***kanssa,*** kansalaisyhteiskunnan ***järjestöt mukaan luettuina, kansallisella,*** alueellisella ja paikallisella tasolla, ***muissa jäsenvaltioissa sekä*** unionin tasolla ja kansainvälisellä tasolla. | Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimillä on käytössään asianmukaiset mekanismit, joiden avulla ne voivat toimivaltansa puitteissa tehdä yhteistyötä muiden tasa-arvoelinten kanssa***,*** asiaankuuluvien julkisten ja yksityisten tahojen***, työmarkkinaosapuolten ja*** kansalaisyhteiskunnan ***järjestöjen kanssa samassa jäsenvaltiossa myös*** alueellisella ja paikallisella tasolla***. Jäsenvaltioiden on varmistettava***, ***että tasa-arvoelimillä on käytössään asianmukaiset mekanismit, joiden avulla ne voivat tehdä yhteistyötä muiden jäsenvaltioiden tasa-arvoelinten kanssa niiden toimivaltaan kuuluvilla aloilla*** unionin tasolla ja kansainvälisellä tasolla ***sekä Euroopan tasa-arvoinstituutin, Euroopan unionin perusoikeusviraston, tasa-arvoelinten eurooppalaisen verkoston (Equinet), kansalaisyhteiskunnan järjestöjen ja työmarkkinaosapuolten kanssa***. |

**Tarkistus 88**

**Ehdotus direktiiviksi**
**13 artikla – 2 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| ***Niiden*** on ***varmistettava, että tasa-arvoelimillä on*** oikeus antaa suosituksia näistä asioista***, julkaista ne*** ja vaatia asianomaisilta viranomaisilta palautetta. | ***Tasa-arvoelimillä*** on ***oltava*** oikeus antaa suosituksia näistä asioista ja vaatia asianomaisilta viranomaisilta palautetta ***sekä esittää ehdotuksia yhdenvertaisuuden edistämistä koskevan nykyisen lainsäädännön parantamiseksi ja ajan tasalle saattamiseksi***.<br><br>***Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuulemismenettelyssä vaadittavat suositukset ja palaute asetetaan julkisesti saataville.*** |

**Tarkistus 89**

**Ehdotus direktiiviksi**
**14 artikla – 3 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimillä on pääsy direktiiveistä 2006/54/EY ja 2010/41/EU johtuvia oikeuksia ja velvollisuuksia koskeviin tilastoihin, joita julkiset ja yksityiset tahot, mukaan luettuina viranomaiset, työntekijäjärjestöt, yritykset ja kansalaisyhteiskunnan järjestöt, keräävät, jos ne katsovat tällaiset tilastot tarpeellisiksi voidakseen laatia kokonaisarvioinnin syrjintätilanteesta kyseisessä jäsenvaltiossa sekä 15 artiklan c alakohdassa tarkoitetun kertomuksen. | 3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimillä on pääsy direktiiveistä 2006/54/EY ja 2010/41/EU johtuvia oikeuksia ja velvollisuuksia koskeviin tilastoihin ***ja niille toimitetaan kyseiset tilastot***, joita julkiset ja yksityiset tahot, mukaan luettuina viranomaiset, työntekijäjärjestöt, yritykset ja kansalaisyhteiskunnan järjestöt, keräävät, jos ne katsovat tällaiset tilastot tarpeellisiksi voidakseen laatia kokonaisarvioinnin syrjintätilanteesta kyseisessä jäsenvaltiossa sekä 15 artiklan c alakohdassa tarkoitetun kertomuksen. ***Jäsenvaltioiden on varmistettava, että nämä tiedot toimitetaan tasa-arvoelimille esteettömässä muodossa, jotta tasa-arvoelinten on helppo käyttää niitä.*** |

**Tarkistus 90**

**Ehdotus direktiiviksi**
**14 artikla – 5 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimet voivat ***toteuttaa syrjintää koskevia*** riippumattomia selvityksiä. | 5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimet voivat ***laatia ja että niillä on tarvittavat henkilöresurssit ja taloudelliset resurssit laatia*** riippumattomia selvityksiä***, kertomuksia ja tutkimuksia syrjinnästä, myös intersektionaalisesta, rakenteellisesta tai systeemisestä ja verkossa tapahtuvasta syrjinnästä, sekä teettää niitä ulkoisesti, myös hyödyntämällä toimivaltaisten jäsenvaltioiden ja syrjintää käsittelevien EU:n elinten, kuten Euroopan unionin perusoikeusviraston tai Euroopan tasa-arvoinstituutin, antamaa asiantuntijatukea***. |

**Tarkistus 91**

**Ehdotus direktiiviksi**
**15 artikla – 1 kohta – c alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| c) julkaisevat vähintään joka ***neljäs*** vuosi suosituksia sisältävän kertomuksen yhdenvertaisen kohtelun ja syrjinnän tilasta ***jäsenvaltiossaan***, mukaan lukien mahdolliset ***rakenteelliset*** kysymykset. | c) julkaisevat vähintään joka ***toinen*** vuosi suosituksia sisältävän kertomuksen ***sukupuolten tasa-arvon,*** yhdenvertaisen kohtelun ja syrjinnän tilasta, mukaan lukien mahdolliset ***rakenteelliseen tai systeemiseen syrjintään sekä verkossa tapahtuvaan syrjintään liittyvät*** kysymykset ***ja mahdolliset toimet ja yritykset, joilla pyritään aiheuttamaan taantumista näillä aloilla sekä analyysi rahoituksesta jäsenvaltiossaan***. ***Kertomukseen on sisällyttävä myös tietoa aiempien suositusten johdosta toteutetuista jatkotoimista ja tältä osin toteutetuista toimista. Kertomus esitetään asianomaisessa kansallisessa parlamentissa ja toimitetaan Euroopan parlamentille.*** |

**Tarkistus 92**

**Ehdotus direktiiviksi**
**15 artikla – 1 kohta – c a alakohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***c a) käyvät kestävää vuoropuhelua hallituksen ja muiden viranomaisten kanssa, joiden on otettava huomioon tasa-arvoelinten suositukset lainsäädännöstä, toimintapolitiikoista, menettelyistä, ohjelmista ja käytännöistä ja toteutettava toimia tietyn ajan kuluessa.*** |

**Tarkistus 93**

**Ehdotus direktiiviksi**
**16 artikla – 1 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 1. Komissio vahvistaa ***täytäntöönpanosäädöksellä*** luettelon yhteisistä indikaattoreista, joilla mitataan tämän direktiivin käytännön vaikutuksia. Indikaattoreiden laatimista varten komissio ***voi*** pyytää neuvoja Euroopan unionin perusoikeusvirastolta ja ***Euroopan tasa-arvoinstituutilta***. Nämä indikaattorit kattavat tasa-arvoelinten resurssit, toiminnallisen riippumattomuuden, toiminnan ja tuloksellisuuden sekä niiden tehtävien, valtuuksien tai rakenteen muutokset, jotta varmistetaan kansallisella tasolla kerättyjen tietojen vertailukelpoisuus, objektiivisuus ja luotettavuus. | 1. Komissio vahvistaa ***delegoidulla säädöksellä*** luettelon yhteisistä ***Euroopan tason*** indikaattoreista, joilla mitataan tämän direktiivin käytännön vaikutuksia. Indikaattoreiden laatimista varten komissio pyytää neuvoja Euroopan unionin perusoikeusvirastolta***, Euroopan tasa-arvoinstituutilta*** ja ***tasa-arvoelinten eurooppalaiselta verkostolta (Equinet)***. Nämä indikaattorit kattavat tasa-arvoelinten ***resurssien, mukaan lukien taloudelliset*** resurssit ***ja henkilöstöresurssit, riittävyyden***, toiminnallisen riippumattomuuden ***keskeiset osa-alueet***, toiminnan ja tuloksellisuuden sekä niiden tehtävien, valtuuksien tai rakenteen muutokset, jotta varmistetaan kansallisella tasolla kerättyjen tietojen vertailukelpoisuus, objektiivisuus ja luotettavuus. |

**Tarkistus 94**

**Ehdotus direktiiviksi**
**16 artikla – 2 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 2. Jäsenvaltioiden on viimeistään [***viiden*** vuoden kuluttua siitä, kun direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä,] ja sen jälkeen ***viiden*** vuoden välein toimitettava komissiolle kaikki tämän direktiivin soveltamista koskevat tiedot, mukaan lukien tiedot direktiivin käytännön vaikutuksista, jotka on kerätty tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen indikaattoreiden perusteella ja ottaen erityisesti huomioon tasa-arvoelinten 14 artiklan b ja c alakohdan mukaisesti laatimat kertomukset. | 2. Jäsenvaltioiden on viimeistään [***kahden*** vuoden kuluttua siitä, kun direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä,] ja sen jälkeen ***kahden*** vuoden välein toimitettava komissiolle kaikki tämän direktiivin soveltamista koskevat tiedot, mukaan lukien tiedot direktiivin käytännön vaikutuksista, jotka on kerätty tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen indikaattoreiden perusteella ja ottaen erityisesti huomioon tasa-arvoelinten 14 artiklan b ja c alakohdan mukaisesti laatimat kertomukset. |

**Tarkistus 95**

**Ehdotus direktiiviksi**
**16 artikla – 3 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 3. ***Komission on laadittava*** tämän direktiivin soveltamista ja käytännön vaikutuksia ***koskeva kertomus***, joka perustuu 2 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin ja muihin asiaankuuluviin tietoihin, jotka Euroopan unionin perusoikeusvirasto ja Euroopan tasa-arvoinstituutti keräävät kansallisella tasolla ja unionin tasolla erityisesti sidosryhmiltä. | 3. ***Komissio laatii*** tämän direktiivin soveltamista ja käytännön vaikutuksia ***koskevan kertomuksen***, joka perustuu 2 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin ja muihin asiaankuuluviin tietoihin, jotka Euroopan unionin perusoikeusvirasto ja Euroopan tasa-arvoinstituutti keräävät kansallisella tasolla ja unionin tasolla erityisesti ***tasa-arvoelimiltä, tasa-arvoelinten eurooppalaiselta verkostolta (Equinet) ja*** sidosryhmiltä. ***Kertomukseen voi sisältyä erityisarviointi tasa-arvoelinten riippumattoman toiminnan arvioimiseksi. Mahdollista puuttumista koskevat valitukset voi toimittaa komissiolle, joka tutkii väitteitä tarkemmin ja arvioi niitä vuotuisessa oikeusvaltiokertomuksessaan osana keskinäiseen valvontaan liittyviä institutionaalisia kysymyksiä.*** |

**Tarkistus 96**

**Ehdotus direktiiviksi**
**16 artikla – 3 a kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***3 a. Komissio voi antaa jatkotoimia koskevia suosituksia, jos se havaitsee jäsenvaltioiden toteuttamien syrjinnän vastaisten toimien seurantansa yhteydessä huolestuttavaa kehitystä jossakin jäsenvaltiossa.*** |

**Tarkistus 97**

**Ehdotus direktiiviksi**
**18 artikla – 1 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimet voivat kerätä henkilötietoja ainoastaan, jos se on tarpeen tämän direktiivin ***mukaisen tehtävän*** hoitamiseksi. | 1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tasa-arvoelimet voivat kerätä ***ja käsitellä*** henkilötietoja ainoastaan, jos se on tarpeen tämän direktiivin ***mukaisten tehtävien*** hoitamiseksi ***ja jos tietojen keräämisen ja käsittelyn yhteydessä noudatetaan täysimääräisesti asetusta (EU) 2016/679***. |

**Tarkistus 98**

**Ehdotus direktiiviksi**
**18 artikla – 2 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun tasa-arvoelimet käsittelevät erityisiä henkilötietoryhmiä eli rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen ***taikka*** vammaisuuteen tai seksuaaliseen suuntautumiseen liittyviä tietoja, toteutetaan asianmukaiset ja erityiset toimenpiteet rekisteröidyn perusoikeuksien ja etujen turvaamiseksi. | 2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun tasa-arvoelimet käsittelevät ***asetuksessa (EU) 2016/679 tarkoitettuja*** erityisiä henkilötietoryhmiä eli rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen***,*** vammaisuuteen tai ***henkilön*** seksuaaliseen ***käyttäytymiseen tai*** suuntautumiseen ***tai terveyteen*** liittyviä tietoja ***taikka biometrisiä tai geneettisiä*** |

| | |
|---|---|
| | ***tietoja***, ***ne noudattavat täysimääräisesti asetuksen (EU) 2016/679 9 artiklaa, ja että*** toteutetaan asianmukaiset ja erityiset toimenpiteet rekisteröidyn perusoikeuksien ja etujen turvaamiseksi ***asetuksen (EU) 2016/679 9 artiklan 2 kohdan g alakohdan mukaisesti***. |

**Tarkistus 99**

**Ehdotus direktiiviksi**
**20 artikla – 1 kohta – 1 alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [***18*** kuukauden kuluttua]. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä. | Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [***12*** kuukauden kuluttua]. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä. |

## PERUSTELUT

Kaikki syrjinnän uhrit ansaitsevat yhdenvertaisen suojelun, tuen ja oikeussuojan saatavuuden. Oikeus syrjimättömyyteen on vahvistettu perusoikeuskirjassa ja perussopimuksissa, ja sitä on kunnioitettava täysimääräisesti. On kuitenkin ilmeistä, että sukupuolten tasa-arvoa ja muita perusoikeuksia heikennetään maailmanlaajuisesti ja että se pahentuu nopeasti, myös Euroopassa. Nyt on tärkeämpää kuin koskaan, että EU toimii toimeksiantonsa mukaisesti ja torjuu aktiivisesti ja päättäväisesti syrjintää. Kansallisten tasa-arvoelinten roolin ja riippumattomuuden vahvistaminen on tässä suhteessa merkittävä askel kohti unionia, jossa ei esiinny syrjintää.

Joka viides henkilö EU:ssa kokee syrjintää tai häirintää eri seikkojen tai useiden seikkojen yhdistelmän vuoksi. Syrjinnän vastainen EU:n kehys on valitettavasti hajanainen ja luo keinotekoisen syrjintäperusteiden ”hierarkian” ja johtaa siihen, että uhrien suojelu ei ole tasavertaista. Tämä ongelma on ratkaistava pikaisesti. Onkin erityisen valitettavaa, että syrjinnän vastaisen horisontaalisen direktiivin käsittely ei ole edennyt neuvostossa parlamentin toistuvista kehotuksista huolimatta. Tämä haittaa johdonmukaisen syrjinnän vastaisen kehyksen luomisen edistymistä EU:n tasolla. Nykyiset direktiivit tarjoavat tässä yhteydessä mahdollisuuden nostaa tavoitetasoa ja varmistaa vahvan suojelun syrjinnältä ja uhrien tukemisen kaikissa jäsenvaltioissa.

Tasa-arvoelimillä on keskeinen rooli tasa-arvon edistämisessä ja syrjinnän torjunnassa. Niillä on olennaisen tärkeä tehtävä erityisesti uhrien tukemisessa ja avustamisessa, tietoisuuden lisäämisessä, riippumattomien selvitysten, kertomusten ja tutkimusten laatimisessa, tietojen keräämisessä, suuntausten seurannassa, suositusten antamisessa ja syrjinnän vastaisen EU:n lainsäädännön täytäntöönpanon varmistamisessa kansallisella tasolla. Se, ettei ole olemassa niiden toimeksiantoa koskevia sitovia normeja, on osaltaan johtanut eritasoiseen syrjinnän vastaiseen suojaan eri jäsenvaltioissa. Tasa-arvoelimiä koskevilla sitovilla vähimmäisvaatimuksilla varmistettaisiin niiden koko potentiaalin hyödyntäminen.

Tasa-arvoelinten vähimmäistoimivaltaa on vahvistettava uusien direktiivien avulla huomattavasti. Niille on taattava täysi riippumattomuus ja itsenäisyys, ja on varmistettava, ettei niiden määrärahoja leikata ja ettei valtio voi vaikuttaa niihin. Lisäksi tasa-arvoelimille on annettava päätöksentekoon liittyvät toimivaltuudet, mukaan lukien oikeus vastaanottaa valituksia, tutkinta- ja oikeudenkäyntivaltuudet sekä valtuudet määrätä oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia. Tasa-arvoelinten olisi myös voitava tehdä oikeudellisesti sitovia päätöksiä ja antaa ei-sitovia lausuntoja sekä suosituksia ja toteuttaa jatkotoimia.

Tasa-arvoelimillä olisi oltava oikeus ottaa käsiteltäväksi omasta aloitteestaan kaikki niiden toimivaltaan kuuluvat asiat. Tähän sisältyy rakenteellisen syrjinnän torjuminen. Rakenteelliseen syrjintään liittyvien kansallisten säännösten puuttuminen ja rajalliset oikeudenkäyntiin liittyvät toimivaltuudet ovat esteenä tasa-arvoelinten toimintavalmiuksille ja uuden oikeuskäytännön kehittymiselle. Koska syrjinnän kohteena olevat henkilöt ovat usein haavoittuvassa asemassa eivätkä voi puuttua rakenteelliseen syrjintään yksin, on tärkeää, että tasa-arvoelimillä on oikeus toteuttaa tutkintaa, kerätä todisteita ja käynnistää

oikeudenkäyntimenettelyjä omasta aloitteestaan ja omissa nimissään, jotta voidaan paljastaa ja käsitellä instituutioissa sovellettavia, joskus näkymättömiäkin normeja ja prosesseja, jotka johtavat olemassa olevan eriarvoisuuden pahentumiseen.

On myös tärkeää seurata digitaaliteknologian, myös tekoälyn, nopeaa kehitystä. On olemassa kattavaa näyttöä tällaisten järjestelmien riskeistä haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluville henkilöille, sillä massadataan ja tekoälyyn perustuvat teknologiat vakiinnuttavat eriarvoisuutta, syrjintää, syrjäytymistä ja köyhyyttä. Tämän vuoksi on olennaisen tärkeää, että tasa-arvoelimillä on pätevä henkilöstö, jotta voidaan tuoda esille verkossa tapahtuvaa syrjintää, myös algoritmista syrjintää, ja torjua sitä.

Direktiivissä on annettava tasa-arvoelimille valmiudet käsitellä intersektionaalista syrjintää. Tasa-arvoelinten olisi sovellettava intersektionaalista näkökulmaa kaikissa tehtävissään. Intersektionaalisen näkökulman soveltaminen syrjinnän käsittelyssä on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan ottaa asianmukaisesti huomioon uhrien kohtaaman, kahteen tai useampaan seikkaan perustuvan syrjinnän erityiset muodot. Tämän vuoksi ja Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti direktiivin soveltamisalan olisi oltava mahdollisimman laaja. Jäsenvaltioiden olisi tuettava tasa-arvoelimiä ja annettava niille rahoitusta kaikkien syrjinnän perusteiden kattamiseksi perusoikeuskirjan 21 artiklan avoimen lausekkeen mukaisesti. Sukupuolten tasa-arvoa ei voida saavuttaa, ellei ensin ymmärretä ja kitketä pois tahallista ja tahatonta moninkertaista ja intersektionaalista henkilökohtaista, rakenteellista, institutionaalista ja kauan kestänyttä syrjintää.

Tasa-arvoelimet tekevät työtään yhä haastavammassa toimintaympäristössä, jossa syrjivä kohtelu ja syrjivät toimintapolitiikat ja toimet normalisoituvat yhteiskunnassamme tavalla, jota ei voida hyväksyä. Vaikeasta tilanteestaan huolimatta ne ovat jo osoittaneet valtavan potentiaalinsa. Niille on nyt annettava tarvittavat välineet, jotta ne voivat torjua kaikenlaista syrjintää voimakkaasti. Aikaa ei ole hukattavaksi.